

VEAIC MOU

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

12 pagini - 1 leu

Reverie de primăvară

Foto: A.P.N.

DIN SUMAR:

- „Magical” șapte • Se poate evita „supraincărcarea” elevilor? • Omul în anul 10 000
- Abecedarul vitaminelor • Cine l-a ucis pe Banchemo Rossi? • Pagina de umor

Cercetări arheologice făcute pe teritoriul vechii Mesopotamii au arătat că sumerienii socoteau cifra șapte sacră. Inscricții sumeriene pe tăblițe de argilă datînd de acum cinci milenii — cele mai vechi izvoare scrise de pe Pămînt — evocă șapte mari zei, șapte planete și șapte zile, șapte vînturi și șapte porți ale lumii subpămîntene unde șapte judecători îi judecă pe morți etc. Chiar ideea de Univers era

exprimată în limba sumerienilor prin același semn ca cifra șapte. Treptat, s-a încetățenit ideea că existența și în alte zone ale globului a aceleiași semnificații a cifrei șapte — fie că era vorba de culturile „clasice” din zona Mediteranei sau de culturile primitive de la periferia Lumii Vechi — s-ar datora influenței exercitate de tradițiile sumerian-babiloniene. Dar așa să fie oare?

Documentar

„MAGICUL” ȘAPTE

Hipocrat era foarte interesat de perioadele de șapte zile, luni, ani din viața omului socotind că ele ar alcătui etape importante ale modificărilor prin care trec trupul și spiritul acestuia. Părintele medicinei europene era un continuator al lui Pitagora. Or, pitagoreicii atribuiau cifrei șapte un rol foarte important. Într-adevăr, astăzi există multe dovezi în favoarea ipotezei că faimoasa formulă a pitagoreicilor: „Esența tuturor lucrurilor sînt numerele” trebuie înțeleasă de fapt în sensul: „Esența tuturor lucrurilor este cifra șapte”. S-ar putea ca această din urmă formulă să fie mai veche decît filozofia antică. Într-adevăr, din informații scrise ajunse pînă la noi se știe că grație călătoriilor în Orient, în speță datorită discuțiilor cu preoți babilonieni, a ajuns Pitagora la înțelegerea multor situații legate de cifra șapte și la ideea de a-i atribui un rol excepțional în Univers. Cum preoții transmiteau această credință din generație în generație, ei au transmis în feul acesta și caracteristicile esențiale ale „modelului de Univers” așa cum era el conceput de sumerienii.

O seamă de cercetători au încercat să explice în același mod — adică prin proveniența din sursă sumerian-babiloniană — și frecvența magicului șapte în credințele popoarelor din nordul Asiei în vrăjitori și alte forțe.

Dar o dată cu adîncirea studiilor asupra culturii materiale și spirituale a așa-numitelor popoare primitive, se nașteau tot mai multe nedumeriri și îndoieli în legătură cu faptul că magia cifrei șapte ar proveni de la sumerienii. Tot mai mulți cercetători se întrebau cum de izbutiseră popoarele „primitive” să o păstreze, dat fiind că era total străină de modul lor de viață și gîndire? Și de ce să fi împrumutat ele un element de cultură care le era în genere inutil (dacă trebuia admis că, într-adevăr, l-au împrumutat) vîdînd în același timp o totală indiferență față de alte binefaceri, mai importante și mai utile, ale civilizației? În sfîrșit, cum de a trecut concepția despre rolul excepțional al cifrei șapte din tînutul aflat între Tigru și Eufrat în Arctica, la băștinașii din America, la boșimanii și pigmeii din Africa, la aborigenii din Australia și Noua Zeelandă?

Preafrumoasele surori Meamey

În Siberia au fost amănunțit studiate exemplele care atestă persistența cifrei șapte în „modelele de Univers” la nganasani, tavghiți, keți. În folclorul acestor popoare grupurile de șapte frați, șapte surori, șapte eroi joacă un rol extrem de important. Conform unei vechi credințe a ghileacilor, go'dilor, neghidaltilor și altor popoare, ele s-ar trage din șapte frați; sufletul copiilor pînă la șapte ani ar purta în el zeitățile rele; în primele șapte zile după naștere femeile ar trebui să trăiască și să se hrănească despărțite de semenii lor; la șapte zile de la moarte sufletul omului este adăpostit într-o figurină de lemn etc. Uneori, legătura dintre aceste credințe și artele plastice îmbracă forma unor compoziții ornamentale alcătuite din șapte elemente. Popoarele mici din nordul Asiei împodobeau cu aceste ornamente îmbrăcămîntea, obiectele vrăjitorilor etc.

În miturile indienilor din America jucau un rol preponderent șapte eroi, de obicei frați sau surori. Șapte zile erau socotite termenul optim de vindecare a unor boli; această cifră apărea de aceea deseori în ornamentație și pe figuri sacre — chiar înainte de descoperirea Americii de către europeni. De asemenea, arheologii au găsit idoli cu șapte capete, modelați de eschimoși în epoca precolumbiană,

foarte asemănători cu zeitățile cu șapte capete pe care misionarii creștini din secolul trecut le ardeau în nordul Asiei și al Europei la hotarul cu Asia. Recent a fost găsită și o gravură miniaturală în os aparținînd vechilor mayași care reprezintă șapte sateliți, între care Soarele și Luna plutind într-o pirogă.

De la aborigenii din Australia ni s-a păstrat un mit despre originea ro-

Ne vom opri, de aceea, numai la cele mai interesante.

O cataramă de mari dimensiuni, din colți de mamut, descoperită în așezarea Malta de pe Angara, nu departe de Irkutsk, are, ingenios gravate, o suită de spirale simetrice într-o complicată compoziție de spire și mici adîncituri. Spirala din centru are șapte spire; aceeași cifră apare și în spirele spiralelor mai mici de pe mar-

gini. În 1932 un astronom a caracterizat această cataramă drept un obiect de cult al Lumii și al strămoșilor de sex feminin. Și cu adevărat, cînd au numărat adînciturile din spirala mare a cataramei — în total 243 — și din desenele de pe margine — 122 la stînga și 122 la dreapta — specialiștii și-au spus că se prea poate ca ele să fi fost utilizate la numărarea zilelor din cursul unui an: căci dacă spiralei mari i se adăugau adînciturile de pe o margine $(243 + 122 = 365)$ se obținea exact numărul de zile dintr-un an. Faptul pare cu atît mai verosimil cu cît s-a constatat că în calendarele multor popoare era utilizată spirala. Calendarul fără sfîrșit al iakutilor, de pildă, folosit pînă la începutul secolului XX, era alcătuit dintr-o spirală identică cu cea de pe catarama de la Malta. Ceea ce poate dovedi că omul paleolitic ținea cu adevărat evidența timpului în intervale de șapte zile.

Figurile de femei sculptate în piatră descoperite la Malta și Buret, altă așezare de pe Angara, sînt acoperite cu ornamente scobite sau crespate în formă de semilună, adesea grupate cîte șapte. Alte desene sînt grupate cîte cinci sau zece. Un cilindru din colț de mamut descoperit în 1871 la Irkutsk este de jur-împrejur cîns cu două grupuri de 7 și 5 cercuri dispuse față de centru într-o simetrie perfectă. Această alternanță a cifrelor șapte și cinci nu este, de altfel, o trăsătură specifică numai popoarelor din Siberia. Ea este întîlnită în toată Eurasia, pînă spre țărmul Atlanticului. Acolo, în așezarea Brassempouy din sudul Franței, a fost descoperită o miniatură reprezentînd un cap de femeie cu o podoabă avînd de jur-împrejurul ei o plasă cu dreptunghiuri executate pe o parte din șapte, iar pe cealaltă din cinci linii orizontale. Alături de această admirabilă podoabă pentru cap mai poate fi citată și o altă podoabă din șapte spire alcătuită dintr-o spirală purtată de faimoasa „Venus” din Willendorf (Austria) atînd tot din paleolitic. Originalul acoperămint e construit după același principiu cu spirala centrală de pe catarama de la Malta.

Alte detalii cunoscute despre viața vînturilor din paleolitic ne îndreptătesc apoi să credem că „ritmul 7”, cum a fost numită ritmică dispunere a cifrei șapte pe diverse ornamente din perioada respectivă, nu era un procedeu exclusiv artistic, deci nu se limita la sfera artei. Într-un depozit paleolitic descoperit la Pavlovo (Moravia) au fost

găsite, alături de o plăcuță cu șapte creștături, șapte inele din colți de mamut. În podoabele și unele elemente de îmbrăcăminte păstrate în morminte din aceeași perioadă cifra șapte este întîlnită pretutindeni.

Etnografia popoarelor din Siberia aduce o contribuție importantă la dezbaterile misterului cifrei șapte. Într-adevăr, cercetînd asemănările existente în tratarea cosmogonică și cosmologică a cifrei șapte la ghileacii din Sahalin și în versiunea clasică a Orientului Apropiat, doi specialiști sovietici au dovedit că nu poate fi vorba de influențe reciproce. Așa-numita gospodărie „primitivă” a triburilor de vînători și pescari nu era în realitate chiar primitivă. Ea impunea permanenta observare a stelelor și unele cunoștințe astronomice, fie și numai pentru că migrațiile anuale ale peștilor, animalelor, păsărilor se petrec după anumite legi. Ca să nu rămînă fără mijloace de trai, vînătorii trebuiau să știe din timp cînd pot începe pescuitul sau vînătoria și cînd iau acestea sfîrșit. În felul acesta omul primitiv a învățat să se orienteze după fenomenele cerești, să cunoască cele șapte stele din Ursa Mare, ciclurile celor „șapte aștri” vizibili cu ochiul liber — Soarele, Luna, Venus, Marte, Mercur, Jupiter, Saturn —, fazele Lunii și diverse moduri de diviziune a lunii, între altele și în intervale de șapte zile.

Colecții paleolitice din multe țări dovedesc utilizarea acestui calendar rudimentar și în alte țări din Eurasia. De astă dată Luna și cifra șapte legată de ea aveau o importanță semnificativă pentru evenimente care priveau perpetuarea speciei umane. Creșterea și micșorarea periodică a discului lunar erau puse în legătură cu viața omului și animalelor: dacă, de pildă, Luna — reprezentată ca o ființă vie — murea în perioada care precede luna nouă pentru a renaște după un timp, acest lucru nu dezvăluia, oare, secretul nemuririi? Și nu-l putea învăța Luna și pe om cum să renască cu aceeași periodicitate? Încît cifra șapte era pusă în legătură nu numai cu numărarea timpului, ci și cu cunoștințele despre viață, naștere, sănătate, boală, moarte, destin. Dacă toate acestea sînt adevărate, în această epocă trebuie deci localizată și apariția noțiunilor astronomice, astrologice, religioase legate de cifra șapte care, ulterior, aveau să devină pe de o parte tradiții „clasice” ale vechilor civilizații, iar pe de altă parte tradiții ale popoarelor „primitive”.

B. A. Frolov

(Va urma)

documento.

documentar docum

mentar documentar du

documentar document

mentar documentar docu

mentar documentar docu

mentar documentar docu

mentar documentar docu

mentar documentar docu

mentar documentar docu

mentar documentar docu

mentar documentar docu

mentar documentar docu

mentar documentar docu

mentar documentar docu

mentar documentar docu

mentar documentar docu

mentar documentar docu

mentar documentar docu

mentar documentar docu

mentar documentar docu

OMAGIUL NOSTRU, AL TUTUROR

O excelentă — și incontestabil admirabil izbândită — idee editorială ne restituie acum în filele unui volum un remarcabil și extrem de semnificativ moment de istorie contemporană. Într-adevăr, apariția volumului omagial consacrat aniversării a 55 de ani de viață și a 40 de ani de activitate revoluționară dăruirii poporului, patriei noastre, cauzei socialismului și comunismului de tovarășul Nicolae Ceaușescu ne rememorează nouă și transmite viitorimii fiurul unui eveniment care, prin amploarea și implicațiile sale, s-a înscris definitiv în cronică acestui neam.

Reamintindu-ne manifestările prin care partidul, întreg poporul au dat glas, la începutul acestui an, sentimentelor de fierbinte dragoste, de admirație, prețuire și recunoștință pentru Omul care s-a identificat prin toată ființa și activitatea sa cu cele mai aprinse, mai generoase și mai nobile năzuințe ale națiunii noastre, reținem ambianța unor clipe de neuitat, reținem înseși emoțiile pe care întreaga țară le-a simțit și le-a exprimat pentru cel care o exprimă cel mai bine.

Volumul omagial se deschide cu un amplu capitol intitulat „Un om pentru oameni” care evocă cele mai importante momente din viața secretarului general al partidului, principalele date ale unei vieți exemplare, creionând portretul viu al omului politic și conducătorului revoluționar care și-a închinat întreaga viață slujirii partidului, realizării programului său. În continuare, el înmânchează mesaje adresate tovarășului Nicolae Ceaușescu de organizațiile de partid și cele obștești, de instituții și personalități ale vieții sociale și politice, de scriitori, oameni de știință, artiști, de un mare număr de oameni ai muncii români, maghiari, germani, de armată, studenți și picnieri. Sunt cuvinte calde pornite din inimă. Cuvinte de cinstire pentru conducătorul iubit căruia îi erau adresate, dar care-i cinstesc și pe cei care le-au semnat. Scrisori, saluturi, telegrame se ordonează într-un tot care devine o adevărată sinteză a ceea ce simte și gândește poporul despre secretarul general al partidului care, în fruntea acestuia, militează cu inegalată dăruire

de sine pentru împlinirea programului de edificare multilaterală a României socialiste. Mai mult, ele emană deopotrivă și tot atâtea angajamente de a traduce în viața politică a partidului, de a urma îndemnul și pilda dată de tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Substanța acestui omagiu colectiv este elocvent reliefată de aceste cuvinte din Salutul adresat

tovarășului Nicolae Ceaușescu de Comitetul Central al Partidului Comunist Român, de Consiliul de Stat și de Consiliul de Miniștri:

„Munca și lupta de patru decenii în mișcarea revoluționară, activitatea desfășurată în fruntea partidului și statului sint o demonstrație strălucită a faptului că ți-ai consacrat întreaga viață slujirii intereselor și aspirațiilor fundamentale de progres și bunăstare ale poporului, cauzei nobile a socialismului, păcii și colaborării între națiuni”.

Reflectând o realitate de care avem atâtea motive să ne mîndrim, în volum sint inserate, de asemenea mesaje de felicitare primite de pe tot cuprinsul globului, de la conducători ai partidelor comuniste și muncitorești, ai mișcărilor de eliberare națională și ai altor forțe democratice și progresiste, de la conducători de state și personalități ale vieții publice internaționale. Sint pagini care atestă că prestigiul de care se bucură în toată lumea tovarășul Nicolae Ceaușescu este o neasemuită contribuție la însuși prestigiul țării.

Pentru toate acestea volumul omagial închinat aniversării tovarășului Nicolae Ceaușescu este o carte cu adînci înțelesuri, o carte pe care însuși poporul a scris-o și de aceea o carte care invită la meditare. Iar cea mai bună concluzie a ei sint desigur cuvintele secretarului general al partidului atunci cînd, în Scrisoarea adresată tuturor celor care l-au felicitat, a spus:

„Consider toate aceste manifestări drept o expresie a dragostei și încrederii comunistilor, a întregului popor în Partidul Comunist Român — în rîndurile căruia am crescut și m-am format ca militant revoluționar — a hotărîrii oamenilor muncii de a împlini și în viitor politica internă și externă a partidului și statului nostru, de a asigura triumful mărețelor idealuri ale socialismului și comunismului în România”.

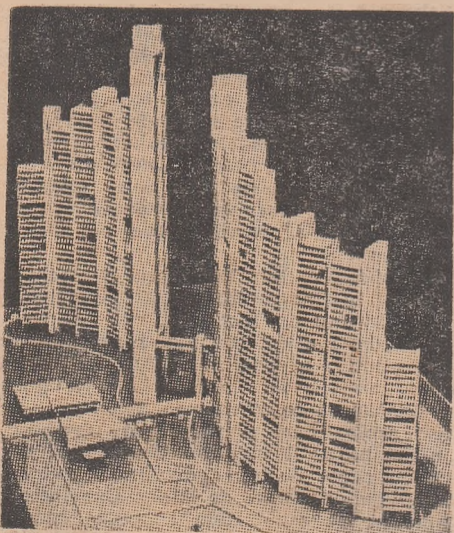
Sunt cuvinte care, în modestia lor plină de noblețe, subliniază o dată mai mult calitățile de om și de conducător ale celui în care 20 de milioane de români văd întrupate cele mai bune însușiri ale geniului unei întregi națiuni.

CONSTRUCȚII

Case cu siluete de arbori

Sîntem invitați să ne imaginăm o linie automată de pe care, unul după altul, coboară apartamente cochete... Din nou viitorologie? Previziune pentru secolul XXI? Nu, nu-i o năzuință vagă sau o perspectivă îndepărtată, ci o preocupare cit se poate de actuală a arhitecților din U.R.S.S.

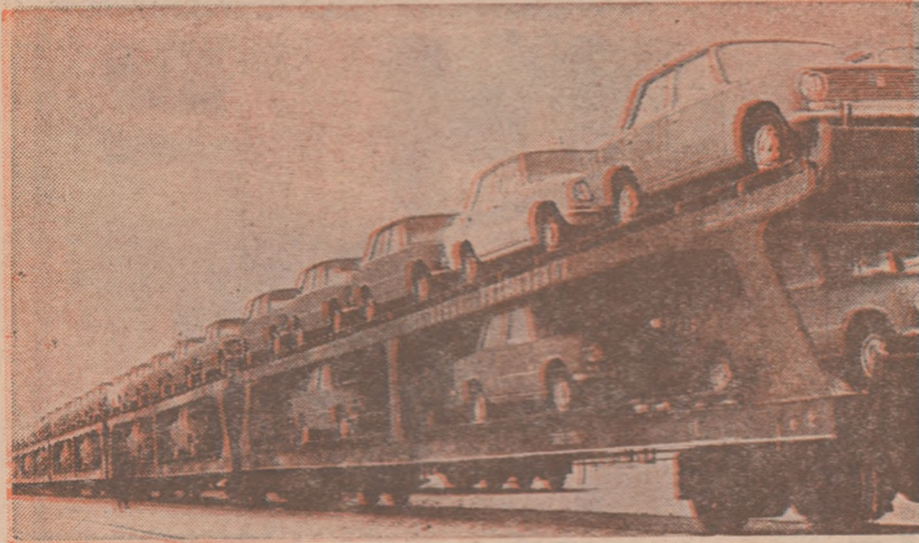
Este vorba în speță despre elemente de case, fabricate în uzină și plasate pe piloni de beton armat, totul evocînd după asamblare imaginea unui arbore. Cineva a găsit că aceste elemente ar aminti de cabinele unor pachetoturi transatlantice. Dacă amintesc într-adevăr, nu e însă prin modul cum sint combinate, ci prin calitatea finisajului, care utilizează materiale foarte moderne: fetru sintetic, plăci de marmură de cițiva milimetri grosime, tapete lavabile, placaje din esențe rare, materiale plastice de ultimă oră... Dealtfel înbinarea elementelor poate varia după gusturi și cerințe, încît arhitecții pot propune cîteva zeci de tipuri de apartamente — de la garsoniere pînă

Una din variantele studiate

la apartamente de cinci camere. Holuri, degajamente încastrate, bucătării cu oficii, logii, terase cu geamuri sau balcane. Mobilierul, simplu, practic și modern...

Construcția s-ar face, cum am văzut, pe bandă rulantă; ea ar începe cu

Uzina din Togliatti produce acum 1.590 de autoturisme „Jiguli” pe zi. La sfîrșitul actualului cincinal, va produce anual 660.000 mașini
Foto: I. Evsikov (A.P.N.)

cimentul, nisipul și agregatul de argilă expandată. Din buncărușul de malaxare, betonul va fi transportat spre marile mașini de formare. Către mijlocul liniei, după ce zidurile, podeaua și plafonul vor fi căpătat forma cuneită, elementul semifinit va primi conductele, instalațiile sanitare, ușile și tocurele ferestrelor. Apoi se vor pune plintele pe care se va fixa fetru sintetic sau linoleumul. În sfîrșit, ultima operație, va urma fixarea panourilor ce vor forma zidurile exterioare, cu lăcașurile pentru fixarea șinelor de ruloare și terase acoperite.

După cum se afirmă, din astfel de elemente prefabricate se pot obține tot felul de tipuri de imobile, de la două pînă la douăzeci și cinci de etaje și chiar mai mult. Tot în felul acesta se pot construi hoteluri și creșe, centre comerciale și corpuri de construcții cu destinație turistică etc. Imobilele pot fi dispuse în alei în care coroanele trunchiurilor să se apropie mult unele de altele sau cu trunchiuri mult degajate unele de altele, iar între spațiile astfel rămase libere să fie inserate insulițe de clădiri joase.

Soluția este în special recomandabilă pentru orașele noi, aflate acum în construcție sau ce urmează a fi construite. Ea se mulțumește cu spații moderate, iar montarea ansamblurilor de locuit e foarte rapidă; de cinci-șase ori mai rapidă decît pe un șantier obișnuit.

Condițiile de muncă ale constructorilor se schimbă și ele cu desăvîrșire, iar costul construcției scade mult.

Perioada de experimentare a acestor noi tipuri de construcții se apropie acum de sfîrșit, după cum arată presa sovietică.

AUTOMOBILE

Aragaz în loc de benzină

Protecția bazinei aerice ai marilor orașe împotriva gazelor de eșapament este astăzi o necesitate vitală pentru țările industriale. Este o problemă studiată de numeroase grupuri de cercetare, ale căror eforturi se îndreaptă cu precădere către găsirea unor tipuri de motor care să excludă sau măcar să limiteze degajarea în atmosferă a componentelor nocive rezultate din arderea combustibilului. În această ordine de idei este mult discutat în ultima vreme motorul de automobil cu... aragaz, binecunoscutul gaz lichiefiat utilizat în gospodărie. Arderea combustibilului fiind în acest caz mai intensă, în atmosferă ajunge un procent mai mic de constituenți.

Dacă luăm în considerare, de pildă, că la Moscova circula în momentul de față circa 250.000 de mașini, putem ușor înțelege ce-ar însemna pentru marea metropolă noul tip de motor care, s-a constatat, degajă de trei-patru ori mai puțin oxid de carbon decît motoarele cu benzină. O recentă hotărîre a Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. privind extinderea în marile orașe a utilizării gazului lichiefiat drept combustibil pentru automobile sublinia că între 1974—

1976 vor trece la utilizarea noului combustibil 35.000 de mașini din capitala sovietică.

Dealtmînteri, șoferii din Moscova sint de pe acum oarecum familiarizați cu gazul lichiefiat. Circa 1.500 de automobile îl folosesc de mai multă vreme. În momentul de față în capitala sovietică există o bază de aprovizionare cu aragaz și opt stații care pot alimenta pînă la 10.000 de mașini. Între 1974—1976 vor mai fi construite încă 40 de stații.

TRANSPORTURI

Cale ferată la 240 m sub nivelul mării

În luna martie au început lucrările de construire a tunelului submarin de 54 km care va lega printr-o cale ferată principalele insule japoneze: Honshu și Hokkaido. În punctul cel mai adînc galeria se va afla la 240 m sub nivelul mării și la 100 m sub fundul marin. Un diametru interior de 9,7 m va permite montarea unei linii duble. Termenul de executare a proiectului este de șase ani, ceea ce înseamnă că în martie 1979 va fi inaugurat traficul feroviar direct între Tokio și Sapporo, capitala insulei Hokkaido.

Începutul construcției a fost precedat de lucrări preliminare care au durat șapte ani. În mai 1964 a fost inițiată forarea unui tunel de probă și de cercetare cu punctul de pornire pe Hokkaido, iar ulterior s-a făcut același lucru și de pe Honshu. În felul acesta au putut fi stabilite practice majoritatea datelor tehnice necesare lucrării ca, de pildă, grosimea peretelui de beton care va avea 80 cm. De-a lungul unei porțiuni de 23,3 km aflată sub o mare agitată, anumite puncte socotite mai instabile vor fi asigurate și cu un schelet de oțel.

Deși fiind că de milioane de ani regiunea respectivă suferă dislocări geologice, constructorii au fost nevoiți să aibă în vedere și eventuale fisurări ale pereților tunelului. După darea lui în funcțiune, acesta urmează să fie supravegheat de un fel de serviciu de pompieri, în sarcina cărora va cădea și repararea avariilor. Operația se va face cu ajutorul unor așa-numite „tunuri de beton” care vor astupa crăpăturile cu un material cu priză foarte rapidă. Un puternic sistem de pompare va elimina apa de infiltrație de pe fundul tunelului.

Calea ferată submarină va economisi călătorilor aproape 4 1/2 ore de drum,

CINE L-A UCIS PE BANCHERO ROSSI?

Răspunsul ar putea elucida multe enigme

În seara de 1 ianuarie 1972, o mașină a stopat brusc în fața clinicii „Javier Prado” din Lima. Două infirmiere au ieșit grăbite din clădire. Șoferul a deschis precipitat portiera și le-a strigat:
— Aduceți repede o brancardă, avem un om grav rănit.

Rănitul a fost dus imediat în sala de operație unde chirurgul de serviciu era pregătit să intervină. Dar acolo s-a constatat că murise.

— A murit acum câteva ore, i-a înformat medicul pe cei de față. Îl cunoașteți?

— Da, e industriașul Luis Banchero Rossi. A fost asasinat de un nebun...

— Dar dv. cine sunteți?

— Eu sînt medicul José Moron, iar dumnealui dl. Orlando Cerrutti, un prieten al victimei; Eugenia Sessarego Smith, secretara lui Banchero, a rămas în mașină. În momentul crimei ea se afla în vila industriașului.

Conform legilor peruane, în afară de poliție nimeni nu se poate atinge de un cadavru. Încît chirurgul a telefonat imediat la cel mai apropiat comisariat, Două mașini ale poliției au plecat îndată la locul crimei, în localitatea Chacacayo, aflată la circa 30 kilometri de Lima. Vila lui Banchero a fost inconjuroasă, discret, din toate părțile. Cîrînd, de gardul clădirii s-au apropiat doi tineri; unul din ei a escaladat poarta mare cu două canaturi. Apoi a reapașut cu o statueta de ceramică grea în mînă, pe care a dat-o insoțitorului lui. În clipa aceea cei doi au fost reținuți. Criminalul, se părea, nu mai trebuia căutat. Juan Vilca Carranza, de 19 ani, fiul grădinarului lui Banchero, a mărturisit că el era autorul crimei. Mărturia Eugeniei Sessarego i-a confirmat depozițiile.

Pe scurt, versiunea lui era următoarea. Văzînd cum trăia Banchero, femeile frumoase care-l frecventau vila din împrejurimile Limei, luxul pe care-l așifa, Vilca Carranza a fost cuprins de o invidie violentă. Sentimentul lipsei lui de importanță, complexul de inferioritate se accentuau tot mai mult, pînă cînd într-o bună zi a hotărît să-l ucidă pe Banchero. Drept care, a furat un revolver și, pînă cînd un moment prielnic, s-a furișat în locuința industriașului. O dată ajuns în casă, a amenințat-o cu arma pe secretară, obligînd-o să-l ajute ca să-l lege pe Banchero, după care el l-a lovit pe acesta în față cu o statueta. Apoi i-a cerut un cec de câteva mii de soli.

După ce Banchero a acceptat să-i dea banii, Vilca i-a dezlegat o mînă ca să poată semna cecul, apoi i-a implîntat un cuțit în spate. Timp de patru ore a ținut-o sub amenințarea armei pe secretară, pînă cînd acea i-a venit ideea să-i propună mariajul și complicitatea, Vilca a acceptat tirgul și a plecat acasă să-și facă bagajele, lăsînd Eugeniei revolverul. Aceasta, în loc să anunțe poliția, a chemat un medic și un preot...

Așadar, anchetatorii n-aveau decît să înceteze cercetările și să-l aresteze pe Vilca. Dar nu era nevoie de prea multă perspicacitate pentru a sesiza în depoziția lui niște elemente cel puțin confuze. Cum de izbutise Vilca, care e mic și slab, să-l lege pe Luis Banchero, un bărbat înalt, puternic și, în plus, mare expert în judo. Dealtfel, ceva mai tirziu Vilca și-a retractat depozițiile. Apoi, lungul interogatoriu al frumoasei Eugenia, pe care gurile rele o socoteau amanta industriașului, au relevat alte contradicții. Într-o zi, în cursul unei crize de nervi, în închisoare, tinăra femeie a rostit o frază care a atras atenția anchetatorilor:

— Mafia l-a ucis.

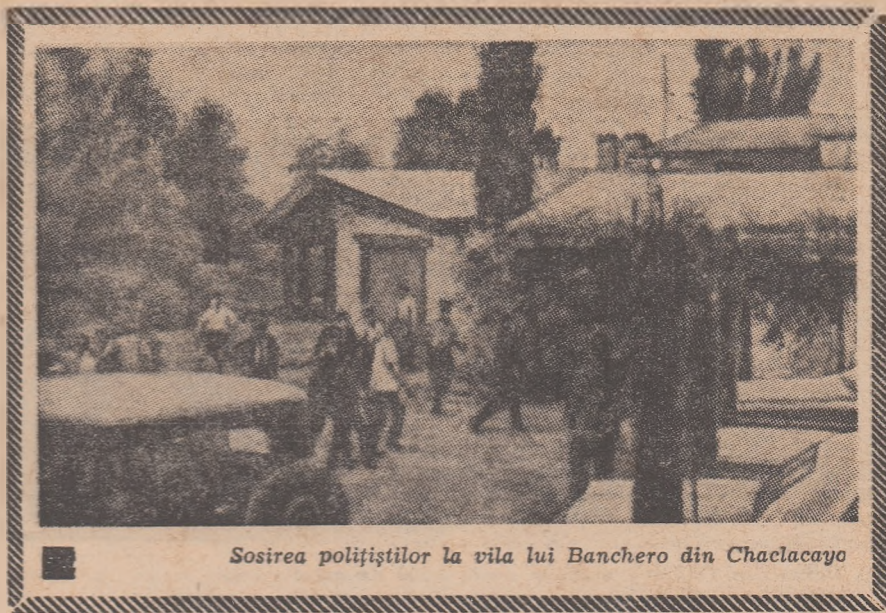
De fapt se stabilise că Rossi încercase să scape. Pe talpa pantofilor industriașului s-au găsit urme de sînge care nu era al lui, nici al lui Vilca sau al Eugeniei. Încît prezența în momen-

tul dramei a unei terțe persoane sau chiar a mai multora nu mai putea fi pusă la îndoială.

De la debarcader

la Crillon

Luis Banchero Rossi, milionarul fericit cum îi spuneau ziarele, se născuse la Tacna, în sudul Perului. Părinții lui, emigranți italieni săraci, au ținut să dea băiatului lor o educație bună. Dar tinărul Luis avea alte gînduri. A lăsat baltă școala și a plecat la Lima ca să-și încerce norocul. Acolo a început prin a vinde vechituri, apoi s-a angajat la o fabrică de ulei. După moartea patronului, Banchero a cumpărat de la văduva acestuia un mic debarcader

Sosirea poliștilor la vila lui Banchero din Chacacayo

pentru vase de pescuit. La început i-a fost greu să repună pe picioare o afacere mult timp neglijată. Peștele vîndut pe chei nu era o sursă de mari ciștiguri.

Atunci, tinărul Banchero și-a riscat, spre surprinderea tuturor celor care-l cunoșteau, micile economii în fabricarea de faină de pește și, în cîțiva ani, obscurul negustoraș a devenit unul din cei mai bogați oameni din Peru. Ziaristii se pierdeau în ipoteze de unde făcuse rost Banchero de banii necesari pentru a-și extinde în cîțiva ani controlul asupra întregii industrii piscicole a țării, dîndu-și bucurîndu-se de o mare influență politică? A început să circule chiar legenda unui „supraom” care se mulțumea cu 4-5 ore de somn, consacîndu-și tot restul timpului afacerilor.

Curînd, la etajul cinci al hotelului Crillon, unul din cele mai somptuoase hoteluri din Lima, unde locuia Banchero, au început să se întrunească marj industriași, deputați, bancheri, reprezentanți ai unor partide politice. Revista Oiga, care i-a consacrat lui Banchero mai multe articole, a scris că oamenii de la Crillon erau stăpînii din umbră ai țării.

Cinci milioane

și o bombă

Toți cei care îl cunoșteau pe Banchero afirmau că acesta era un om energic, un businessman și un psiholog în același timp. El observa atent personajele care evoluau în sferile înalte și căuta să tragă maximum de profit din toate ocaziile. Nu s-a mulțumit să-și utilizeze marea-i avere pentru extinderea propriilor afaceri. Ci a în-

ceput să scoată un ziar, a construit fabrici, a investit capitaluri în industria minieră, a finanțat turnee ale unor artiști străini, s-a lansat în operații bancare. Într-adevăr, părea să aibă o energie inepuizabilă...

Ancheta a revelat că în zilele din ajunul Anului Nou, Banchero părea foarte preocupat. În timpul revelionului, industriașul, de obicei jovial, n-a dansat aproape deloc și s-a arătat plictisit. În ajun, spusese unui prieten că avea urgență nevoie de cinci milioane de dolari.

Convivii s-au despărțit abia a doua zi dimineața. Banchero a trecut pe la logodnica lui, Susana Cabieses, i-a făcut distrat urările de rigoare, după care s-a întors acasă, de unde a luat niște acte și s-a dus la Eugenia. Cu cîtva timp înainte cei doi conveniseră să petreacă împreună week-end-ul la vila

reportaj
reportaj reportaj
portaj reportaj repor
taj reportaj reportaj re
reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repo
j reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repor
aj reportaj reportaj reportaj r

adevărat Fritz Paul). Spre deosebire de Barbie, Schwend nu-și dădea nici măcar osteneala să-și ascundă trecutul nazist.

Șantaj și speculații

Cel dintîi care l-a acuzat, în mod public, pe Schwend de a fi implicat în asasinarea lui Banchero a fost ziaristul vest-german Herbert John. Ziaristul a arătat că Schwend s-a stabilit în Peru în anii 1950, a cîștigat încrederea poliției, a plasat un om de-al lui la biroul serviciului de poștă internațională din Lima și, cu ajutorul acestuia, a obținut listele de conturi curente ale cetățenilor peruani în băncile străine. Intocmindu-și în felul acesta un fișier voluminos, Schwend l-a utilizat apoi în scopuri de șantaj. Profiturile lui au crescut considerabil mai ales după ce guvernul peruan a emis un decret care stipula repatrierea obligatorie a depunerilor în străinătate.

După părerea lui Herbert John, Schwend a vrut să-l șantajeze și pe Banchero, care ar fi posedat sume importante depuse în străinătate. Dar Banchero, care era la curent cu legăturile pe care Schwend le avea cu clandestinitatea nazistă din America Latină, l-ar fi amenințat la rîndul lui pe șantajist că îl denunță. Conflictul s-a agravat și Banchero a fost asasinat. Crima, crede ziaristul vest-german, a fost pusă la cale de Schwend și Altmann.

Cu toate acestea, nu există probe directe împotriva fostului colonel nazist. Acesta l-a amenințat pe Herbert John că îl va da în judecată pentru calomnie. Dar contrar așteptărilor, John nu s-a lăsat intimidat și, împreună cu agenții de poliție, s-a prezentat la vila lui Schwend din Chacacayo (în trecut fief spus, vila lui Schwend e vecină cu cea a lui Banchero), unde el a ajutat poliția să facă percheziție. Cu această ocazie, în biblioteca lui Schwend s-au găsit 2500 de dolari bani gheață, iar în casa de bani un cec în valoare de 350 000 de dolari. Era deajuns ca fostul colonel nazist să fie acuzat de speculă, întrucît — conform legilor peruane — cetățenii n-au dreptul să țină acasă devalute. Schwend a declarat, însă, că cecul era al lui Altmann-Barbie. Drept care procurorul general al republicii a ordonat deschiderea unei anchete în cazul Schwend-Altmann.

La scurt timp după aceea, a fost emis un mandat de arestare contra lui Schwend și a complicilor lui, deopotrivă acuzați de a fi exportat ilegal din Peru monedă națională și devalute. Printre acoliții lui Schwend se afla și un ins pe nume Golz, care a fost prins la frontieră cu o mare sumă de dolari ascunsă în Volkswagen-ul lui. El a pretins că banii îi fuseseși dați de Altmann-Barbie la La Paz. S-a stabilit apoi că Golz lucra la Consorcio Naviero Peruano, al cărui patron era Banchero.

Asasinarea lui Banchero, demascarea lui Altmann-Barbie și arestarea lui Schwend au fost calificate de presa peruana drept cea mai senzațională afacere din ultimii ani. Cum însă ancheta nu s-a terminat încă, e desigur prematur să se afirme că Schwend a fost acela care a pus capăt carierei „nedocilului” Banchero. Cu timpul se va cunoaște desigur adevărul asasinării „regelui” făinei de pește. Dar independent de rezultatele anchetei, cazul Banchero a ridicat un colț al vălului care ascunde mișcarea clandestină nazistă opoștită după război în anumite zone din America Latină. Căci, de fapt, afacerile lui Schwend-Altmann nu sînt decît o modestă verigă în lanțul de mașinații ale foștilor servitori ai celui de al treilea Reich.

V. Vessenski
V. Volkov

INTERVIU

Femeie la puterea n

— Pentru cine nu știe nimic despre dumneavoastră, stimată Dina Kupletone, și doar vă vede, cu înfățișarea dumneavoastră grațioasă, fragilă, păreți o interpretă ideală a rolurilor de femei vulnerabile, care simt nevoia ocrotirii bărbatului. Femeile din piesele lui Tennessee Williams, de exemplu. Ce figurează, de fapt, pe fișa dumneavoastră artistică?

— Un singur rol de Tennessee Williams, Hanna din „Noaptea Iguanei”, pe care îl joc chiar în actuala stagiu-ne; roluri de Anouilh (Ioana d'Arc,

nian Marcinkevics, în care a trebuit să parcurg întregul drum, de la tinerețe până la bătrânețe, al unei femei cu o viață grea, de suferințe, de sacrificii, de pierderi, și care găsește totuși puterea de a trăi mai departe, de a lupta. A fost ca un simbol al femeii. O asemenea femeie ar fi putut exista aici, la noi, oriunde.

— Până acum am privit numai spre scenă. Propun să ne aruncăm ochii și în sală. Spuneți-mi, ce vrea publicul?

— Vrea, în primul rând și indiscutabil, piese pe teme actuale, în care să se

Dina Kupletone în „Noaptea Iguanei”. Partener, Voldemar Zandbergs

de pildă), de Brecht, Femeia-Comisar din „Tragedia optimistă” și Nastasia Filippovna din „Idiotul”, deși se spune că așa fi fost mai potrivită pentru rolul Aglaiei. A fost totuși un experiment reușit, unul dintre cele mai bune roluri ale mele. În general nu mă pot plînge, ar fi păcat de Dumnezeu: în optsprezece ani, de când joc pe scena teatrului „Jan Rainis” din Riga, am avut roluri și multe și frumoase. Am jucat mult din dramaturgia noastră clasică și mai ales contemporană. La un moment dat s-a spus chiar că sint actrița dramaturgului Gunar Priede, care scria special pentru mine. Consider că avem o foarte bună dramaturgie contemporană și îmi exprim speranța că publicul românesc va avea și el ocazia să o cunoască.

— Sinteți, deci, mulțumită de rolurile interpretate. Au coincis ele întotdeauna cu preferințele dumneavoastră? În general, sinteți un om care știe ce vrea — pe scenă și în viață?

— Toată viața mea conștientă am visat să fiu actriță; și sint. Cit despre roluri, n-am un anume rol preferat. Mai degrabă mă atrage o anumită categorie de roluri. Acum, de exemplu, mă interesează rolurile în care se oglindesc nu numai raporturile intime, ci și trăsăturile sociale, general-umane. De aceea mi-a plăcut foarte mult rolul Ioanei d'Arc. Sau rolul principal din piesa „Zidul” a dramaturgului litua-

regăsească. Piese bune și spectacole bune. De exemplu, cu ocazia Festivalului dramaturgiei românești în U.R.S.S., teatrul nostru a pus în scenă „Nu sint Turnul Eiffel” în cheie de revistă — cu pantomimă etc., și „Omul care a văzut moartea”, în cheie lirică. Ambele spectacole se bucură de o largă audiență la public — primul atrăgând în special tineretul și vîrsta mijlocie, celălalt — toate vîrstele.

Vreau să mai spun, apoi, că teatrul este prețuit la noi în mod deosebit. Noi letonii nu sintem firi de artiști, sintem un popor nordic, sobru, însă teatrul îl iubim fierbinte.

— Sinteți artistă a poporului, o tînără artistă a poporului. Ce vă dă acest titlu?

— În tot cazul, nu mă scuteste de emoții. În meseria noastră cu fiecare rol o iei de la capăt, și cu aceeași dăruire. I-am văzut pe Marcela Rusu și pe Radu Beligan în „Cui i-e frică de Virginia Wolf?”, am văzut și alte spectacole și am fost bucuroasă să descopăr că actorii români joacă cu toată dăruirea. E greu, crud, dar altfel nu se poate. Este o calitate pentru care aș trece cu vederea alte defecte.

Iulia Scutaru

TEATRU

„Furtuna” pe scena Naționalului

Destinul scenic al piesei „Furtuna” de A. Ostrovski evocă nu numai victorii actoricești și regizorale, ci și realizarea lor prin depășirea unor dificultăți serioase. Căci „Furtuna” este o lucrare dificilă, complexă, care cere din partea artiștilor capacitatea de a vedea, dincolo de „banalitatea cotidiană”, pregnant exprimată, a piesei, dincolo de relațiile ei de familie, acel ceva fundamental care conferă dramei un înalt sens social și spiritual.

În spectacolul Teatrului Național din București, care a deschis cu această piesă Festivalul dramaturgiei ruse și sovietice, zadarnic am căuta obșnuitele elemente de decor „tipic” ruse. Nici revărsarea Volgăi, nici cupole de biserică, nici obiecte de uz casnic. Dar

există o atmosferă sumbră și grea de amurg, cînd se întunecă totul — aerul, cerul, pămîntul — și prin care trece cîte o străfulgerare de galben sau de verde puternic a fluviului (scenograf Paul Bortnovschi). În această zăpușeală sufocantă, în care se presimte apropierea unei furtuni cumplite, trăiesc eroii spectacolului.

În interpretarea Leopoldinei Bălanuță, Katerina e nervoasă, exaltată, într-o permanentă stare de agitație. Ca o pasăre închisă în colivie, ea se zbate lovindu-se de gratii. Încercînd o dată, și încă o dată să găsească ieșirea, pînă cade răpusă.

Nu mai puțin fragil este și destinul lui Tihon care, în interpretarea lui Costel Constantin, ne apare ca un om delicat, bun, inimos, dar doborât de vicisitudinile unei vieți în care nu este loc pentru sentimente firești.

Acestei lumi îi cade jertfă și Boris, care a îndrăznit să se îndrăgostească de o femeie măritată, ridicîndu-se astfel împotriva rînduieilor seculare și vrînd să se smulgă din lanțurile tiraniei. Scena în care Katerina și Boris dezvoltă adîncimea sentimentelor lor este jucată cu multă sensibilitate.

Și numai Varvara — caracter independent, semet, admirabil reliefat de Tamara Crețulescu — reușește în felul ei, dar reușește, să se smulgă din această împărăție a întunericii, cum a definit-o criticul rus Dobroliubov.

Interesantă este ideea regizorală a întregii structuri artistice a spectacolului (regizor George Teodorescu). Aproximarea treptată a furtunii se lasă presimțită în toate. La început mai mult simțim decît auzim tunetele ei îndepărtate. Neliniștea, senzația primejdiei se insinuează strop cu strop. De aceea actul întâi se încheie prin duelul amoros, discret, plin de lirism dintre Varvara și Kudreaș. Dar cu fiecare clipă norii se lasă tot mai jos, tunetele devin tot mai puternice. Admirabil este rezolvată scena centrală a dramei — căința Katerinei. Bubuituri asurzitoare, sinistre, beznă, oameni prosternați. Și în mijlocul acestui haos sonor, acordurile mărețe ale unei cîntări bisericești, venite de undeva de sus, ne amintesc de ce se teme așa de tare Katerina.

Regizorul a găsit o soluție originală pentru a sugera urmările morale ale furtunii. Moartea tragică a Katerinei este prilejul unei mari, zguduitoare revelații. Poate că pentru prima dată se încumetă acum Tihon să se ridice împotriva despotismului Kabanovei. El e susținut de ceilalți, care o înconjoară pe Kabanova cu o ură mocnită, de parcă ar aduna puteri în vederea eliberării definitive de sub despotismul ei.

Teatrul Național din București prezintă publicului său un spectacol reușit.

Irina Vasilinina

CINEMA

Afacerea Dominici — Gabin

Într-o dimineață de august a anului 1952, pe marginea autostrăzii care străbate Provența de sus, poliția a descoperit cadavrele unui bărbat, unei femei și unei fetițe de zece ani. Era o familie engleză care, venită să-și petreacă vacanța în sudul Franței, făcuse un popas de noapte în acea regiune provenșală. Bănuielile au căzut asupra locatarilor unei ferme singuratiche din preajmă, aparținînd lui Gaston Dominici, un țaran taciturn și autoritar, capul unui clan numeros. După doi ani de cercetări infructuoase, de confruntări, percheziții și interogatorii, autoritățile au luat brusc hotărîrea să-l aresteze pe bătrînul Gaston și, pe baza mărturisirilor confuze, contradictorii ale fiilor săi, l-au acuzat de omucidere. Și, cu toate că motivele acestei hotărîri au rămas necunoscute, cu toate că în cursul procesului depozitiile martorilor au fost mai mult decît contradictorii, cu toate că nu s-a găsit nici o probă materială împotriva acuzatului, tribunalul, „călăuzit de convingerea sa profundă”, l-a condamnat pe Dominici la moarte. Sentința a stîrnit nedumerirea generală. Ministrul justiției a comutat pedeapsa capitală în închisoare pe viață. Iar după cîva timp, alt motiv de nedumerire: Gaston Dominici a fost pus în libertate fără nici o explicație. Curînd după aceea a murit la ferma sa, ducînd enigma crimei în mormînt.

Să fi fost o grosolană eroare judiciară? Și dacă da, atunci pe cine acoperise bătrînul, ascunzînd adevărul și luînd asupra-i întreaga vină? N-a fost atunci ziarist francez care să nu încerce să ră-

— Pentru ca totul să pară cît mai real...

pundă la aceste întrebări. A încercat și Claude Bernard-Aubert, viitorul realizator al filmului „Afacerea Dominici”.

Cînd scenariul a fost gata, Aubert s-a prezentat direct la Jean Gabin. Nu-și putea imagina pe nimeni altul în rolul bătrînului fermier. Dar actorul nu se grăbea cu răspunsul. Nu putea accepta înainte de a-și forma o părere, de a cunoaște bine „afacerea Dominici”. A studiat dosarul minuțios, luni de-a rîndul, și numai cînd a ajuns la aceeași concluzie cu regizorul, și-a dat consimțămîntul. Dar nu s-a mulțumit cu atît. În cursul filmărilor confrunța orice frază mai importantă cu procesul verbal, ba chiar a pus condiția ca fostul avocat al lui Gaston Dominici să fie consultantul filmului. „Pentru ca exactitatea documentară să fie respectată în totul”.

Munca la acest rol l-a transformat literalmente pe Jean Gabin. Actorul, cunoscut pe platourile de filmare pentru caracterul lui greu de suportat, care ignora totul, în afară de propriile-i replici, care uneori renunța la o scenă întregă numai pentru că trebuia să

În căutarea unei exactități documentare

urce o scară, a devenit la 67 de ani viol, plin de inițiativă și atent la tot ce se întîmplă în jur. Ba chiar a cerut ca numele lui să nu fie trecut separat pe generic, ci printre celelalte, în ordine alfabetică. Iar la sfîrșitul filmărilor, infirmînd reputația de „mare taciturn”, a declarat ziaristilor că acest film îi stă la inimă, că a trăit momente cu totul deosebite, cum încă n-a cunoscut în viața lui de actor.

E. Karaseva

REFLECTOR

Anthony Quinn și Franco Nero sînt protagoniștii filmului mexican „Șantaj pentru tăcere”, a cărui acțiune se petrece în timpul primului război mondial.

Peter Finch este noul amiral Nelson, în filmul „Moștenirea țării”. O are ca parteneră pe Glenda Jackson.

Actorul italian Vittorio Gassman ecranizează pentru un serial de televiziune năvelele lui Dostoevski.

arta
ca arta arta a
arta arta arta a
arta arta arta arta
arta arta arta arta
arta arta arta arta
arta arta arta arta art

PEDAGOGIE

Se poate evita „supraincercarea” elevilor?

Supraaglomerarea elevilor cu teme pentru acasă este astăzi pentru pedagogii din toată lumea problema numărului unu.

Există teoreticieni ai învățământului care apără cu strășnicie actualele programe de învățământ și nu cedează defel în fața celor care cer tot mai insistenț simplificarea lor, invocând faptul că orele de clasă sint insuficiente pentru a le cuprinde. Evident, și unii, și ceilalți au motivări pentru poziția lor. În sfârșit, o a treia categorie de specialiști este de părere că cele două opinii ar trebui să caute un modus vivendi. Și, pe

stantaneu sensul, să sesizeze cuvintele „de sprijin”. Pentru asta, privirea școlarului ar trebui să alunece nu de la stînga la dreapta, ci de sus în jos. Învățîndu-l aceste reguli, pedagogul nu trebuie să scape însă din vedere faptul că viteza lecturii nu are nici o valoare fără o deprindere conștientă a textului parcurs.

Sporirea vitezei lecturii se obține azi pe diverse căi. O seamă de pedagogii sovietici folosesc în acest scop o ramă de lemn pe care fixează o foaie de hîrtie cu textul tipărit la început pe o coloană, apoi pe două și la sfîrșit pe trei co-

In această perioadă viteza lecturii e de cel mult 30-40 de cuvinte pe minut
Foto: N. Legostayev (A.P.N.)

deasupra, să țină seama de niște adevăruri care, dacă n-ar fi ignorate, s-ar dovedi de un real folos în rezolvarea spinosoasei probleme. Care sint aceste adevăruri?

Se știe că natura a înzestrat organismul omenesc cu o însușire pe care ar fi păcat să nu o folosim. Omul e „programat” pentru solicitări nebanuite de mari. Experiența a infirmat părerea că creierul uman ar putea fi la un moment dat suprasolicitat. El poate fi cel mult surmenat. Câci s-a demonstrat că omul folosește numai o infimă parte din volumul scoarței cerebrale. Așadar, rezerve uriașe rămîn neutilizate. Printre ele la loc de cinste se situează posibilitatea de a citi — pe care se sprijină întreg edificiul cunoașterii.

Cititul este principalul canal de recepționare a informațiilor și o metodă sigură de autoinstruire. Nu degeaba se fac de la o vreme mari eforturi pentru perfecționarea lui. Viteza cu care citesc adulții este relativ mică: 200—300 de cuvinte pe minut. Pînă nu de mult ea era socotită normală și răspundea la cele mai stringente necesități intelectuale. Acum însă ne amintim tot mai des că avem în principiu posibilitatea de a citi de cîteva ori mai repede. M. Gorki, de pildă, citea cu o viteză de 4000 de cuvinte pe minut, asimilînd perfect textul parcurs. Iar dacă am privi atent în jurul nostru am afla cu siguranță destui cunoscuți care pot parcurge 500—600 sau chiar 1000 de cuvinte pe minut.

Dar lectura rapidă nu este un dar de la natură, ci rezultatul deprinderii unei tehnici speciale și al antrenamentului. Să ne gîndim, spre a ne convinge o dată mai mult de acest adevăr, cum deprind copiii lectura în primii ani de școală. În clasa întâi învață mai întâi să citească pe silabe, după care formează cuvinte. În această etapă inițială viteza lecturii e de maximum 30—40 de cuvinte pe minut. În clasa a doua ea crește la 60—70, iar într-a treia la 80—90 de cuvinte pe minut. Mai tîrziu, în clasele 4—10 programa nu mai prevede ore speciale de lectură, iar metoda de bază pentru însușirea cunoștințelor devine acum „cititul în gînd”. Această metodă nu este predată însă în școală. De aceea obiceiul, deprins în primele clase, de a aluneca cu privirea peste rînduri de la stînga la dreapta, de a rosti fiecare cuvînt în șoaptă sau în gînd limitează viteza lecturii. Elevii ar trebui, poate, învățați să cuprindă dintr-o privire un rînd întreg de text, să-i înțeleagă in-

toane. Pedagogul arată elevilor textul, după care îl acoperă cu o a doua ramă prevăzută cu un ecran-orificiu care îngustează cîmpul vizual. În felul acesta școlarii n-au timp să parcurgă textul de la stînga la dreapta, ci trebuie să-l cuprindă dintr-o privire, după care li se cere să-l reproducă fidel oral sau în scris. Un antrenament de o lună — o lună și jumătate este suficient pentru deprinderea obiceiului de a cuprinde cu privirea cite un rînd întreg dintr-o dată, nu cuvînt cu cuvînt.

Sînt probleme de care, în clipa de față, se ocupă cercetători, psihologi și fiziologi din toată lumea. Și se pare că n-a mai rămas mult timp pînă cînd vor intra în „horă” metodiștii, chemați să adapteze concluziile științifice la cerințele școlilor. Și atunci elevi din tot mai multe școli se vor convinge, la fel cu colegii lor de la școala nr. 159 din Novosibirsk — care au ajuns cei dintîi la această concluzie — că „dacă izbutești să ajungi la o viteză de lectură de 600 de cuvinte pe minut, nu te mai sperie solicitările în materie de învățatură, oricît de exagerate ar părea unele din ele”.

N. Nadeleacv

DISCUȚII

Omul in anul 10 000

Am asistat recent, la Paris, la o conferință științifică, în cadrul căreia au fost expuse concepțiile despre modificările ce le vor suferi ființele umane pînă în anul 10 000 al erei noastre formulate de biologul olandez Benjamin Grijseels. Schița făcută de el și proiectată pe ecran a șocat la început pe participanți, ca apoi să stîrnească hohote de ris irezistibil. Un ris absolut îndreptățit, de vreme ce imaginea „omului de mine”, sugerată de viitorologul amintit, apreciat în cercuri largi pentru activitatea sa de cercetare în domeniul evoluționismului organic al formelor vii, semăna mai degrabă cu o albină malfor-

mată decît cu Homo sapiens. Spre stuporea mea, am aflat cu acest prilej că destui oameni de specialitate înclină totuși să creadă, cel puțin parțial, în pronosticurile lui Grijseels, după opinia căruia rasa noastră va ajunge, după opt mii de ani de „evoluție”, să aibă următoarele caracteristici: **Înalt pînă la doi metri și jumătate, omul viitorului va fi cu desăvîrșire lipsit de dinți, deoarece în supracivilizațiile de mine alimentația va fi redusă la lichide. Gura are să-și piardă și ea buzele, devenind un simplu orificiu orizontal, aproape de bărbie, delicatelele culinare de azi dispărînd fără urmă.**

O perspectivă puțin incurajatoare pentru gurmanzi!

Pe de altă parte, după părerea biologului olandez, peste opt mii de ani omul va fi de zece pînă la treizeci de ori mai inteligent decît geniile din zilele noastre. Ca o consecință a inteligenței sporite dincolo de orice închipuire, cutia craniană și fruntea se vor dezvolta în dauna altor părți ale corpului. Bineînțeles, acest lucru va modifica fundamental concepțiile estetice despre om, întrucît spre a putea susține capul supradimensionat, trunchiul va lua forma aproximativ a unei... pălăgele vinete!

Cum în anul 10 000 nimeni nu va mai fi silit să muncească, deoarece totul va fi rezolvat de aparate și roboți electronici, brațele și picioarele făpturilor umane vor involua, ajungînd la mai puțin de jumătatea lungimii lor actuale. Automobilele și avioanele vor funcționa la o simplă apăsare de buton, totul fiind programat electronic în activitatea lor. De aceea, omul nu-și va mai utiliza degetele cum o face azi, încît și ele se vor scurta, fiind boante și capabile cel mult să acționeze, prin apăsare, butoanele aparatelor ultraperfecționate.

În ce privește tenul și pielea omului din îndepărtatul viitor... previzibil, ele vor fi acoperite în întregime de o blană deasă și călduroasă, de culoare cafenie — la cei mai vîrstnici de nuanța ciocolatei amare — făcînd inutilă orice îmbrăcăminte. Perspectiva aceasta a fost explicată de Grijseels prin scăderea temperaturii globului pămîntesc, termometrele înregistrînd pare-se 12°—15° Celsius sub zero ca medie anuală. Spre a se apăra de gerul și furtunile de zăpadă ce se vor abate necurmat peste Terra, nasul omului va dispărea și el făcînd loc unor mici orificii ce se vor închide și deschide după voie, fiind la fel de mobile ca, bunăoară, la iepurii de azi.

Una din principalele îndeletniciri ale omului din anul 10 000 va fi — după terifianta prezivziune — urmărirea programelor de televiziune. Ce anume va viziona însă el și dacă vedetele micului ecran vor arăta și ele ca macroprodusele grădinarilor de zarzavat, despre asta n-am aflat nimic. Trîind mai mult în întuneric, datorită norilor de zăpadă care vor pluti în atmosferă douăspreze-

■ Acesta să fie, oare, omul anului 10 000?

ce luni pe an, curentul electric va fi produs de centrale gigantice funcționînd prin telecomandă și alimentînd cu energia necesară imensele studouri centrale de TV deservind probabil cite un întreg continent.

Comentînd concluziile colegului său olandez, viitorologul suedez dr. Hugo Bohmann, profesor la Universitatea din Göteborg, a declarat că este de acord cu prezivziunile lui Grijseels. A adăugat însă două antene de „radar” pe fruntea omului prezumtiv din viitor, de care el va avea cîcă nevoie spre a se orienta în spațiu și a comunica cu semenii. În ce fel se va face această comunicare deocamdată este greu de pre-

Știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința

supus, dar — ni s-a spus — probabil că vor fi utilizate semnele telegrafice sau formule matematice — un fel de „cifru” menit să înlocuiască limbajul actual mult prea complicat și devenit inutil într-o supracivilizație. În fine, savantul suedez a mai făcut o infimă corecție portretului-robot alcătuit de confratele lui olandez: după părerea sa, mina nu va mai avea decît două „degete”, în forma unui clește în stare să apuce cîteva obiecte indispensabile. Cavalerii anului 10 000 nu vor năzui, așadar, să fie dezmiernăți de către degetele „ca petalele de floare” ale Dulcineelor.

Ziarele care au publicat ample relații despre pronosticurile lui Benjamin Grijseels și-au încheiat dările de seamă aproape invariabil cu exclamația: „E cu neputință! Dar dacă, totuși?... Oricum, ferice de cei ce nu vor trăi peste opt mii de ani”.

Am adăuga, cu sfiala lipsei de erudiție în vastă și complexă disciplină pe cale de constituire a viitorologiei, că nu dăm prea multă crezare prevestițiilor sumbre ale distinsului biolog olandez, fiindcă oamenii vii se brodează nu pe canavaua unor speculații de laborator, oricît ar fi ele de savante, ci pe specia estetică și etică a ființei gînditoare, capabilă să-și controleze și, în viitor, să-și dirijeze chiar evoluția.

George Sbărcea

METEOROLOGIE

Aventura picăturilor de ploaie

Ce se întîmplă cu picăturile de ploaie căzute pe suprafața unui lichid? Cum se distribuie energia lor? Răspunsul a fost aflat de un grup de meteorologi care a urmărit „pas cu pas” traseul picăturilor pînă la și în masa lichidului

Poșta medicului

VELCESCU AVRAM — Arad: Există evident o corelație între înălțimea părinților și cea a copiilor; este destul să ne gândim, de exemplu, la pigmeii africani, care rareori trec de 150 cm înălțime, pentru a conchide că înălțimea este într-o anumită măsură transmisă genetic. Ceea ce se transmite nu este însă o înălțime fixă, ci doar anumite limite între care, în funcție de mediu, se va opri înălțimea finală. Or, în condiții ambiante favorabile, copilul poate atinge limita maximă, care poate fi mult peste acel obsedant 1,45 cm. Prin urmare această „deficiență”, cum o numiți (și care nu-i deloc o deficiență!) nu poate constitui un motiv ca să nu vă dorim din toată inima o căsnicie fericită și blagoslovită cu... mulți copii!

REBECA — București: 1) Incetarea menstruației sau amenoreele de origine uterină pot fi consecutive fie unei histerectomii (extirparea totală a uterului cu păstrarea ovarelor), fie unui endometriu (mucoasa uterină) incapabil de a mai funcționa normal, ceea ce credem că este și cazul dv. Pentru tratamentul acestei afecțiuni se recomandă, sub strict control medical, injectarea de doze masive de hormoni estrogeni, cu sau fără asociere de Progesteron, spre a ajuta la refacerea endometrului. La injecțiile de Estradiol, fiole de 25 000 u.i., intramusculare profund se vor asocia dilatații ale colului uterin, röntgenterapie stimulantă dienecefalohipofizară, climato- și balneoterapie (Sovata). 2) În slăbiri accentuate, medicația care stimulează pofta de mâncare este: insulina, Izoniazida în doze de 300 mg/zi, cure de scurtă durată. Prednisonul (5–10 mg/zi), care crește apetitul și mărește absorbția intestinală steroizilor anabolizanti (Naposim, Madiol), vitamina C₂₀₀, vitaminele complexului B, vitamina B₁₂, extractele ferose (Tonofor, Ferrum Hausmann), extractele hepatice (Neohepar), hematoferinene (Hematodin), în cure alternative sau asociate. 3) Micromastia beneficiază uneori de tratamentul cu unguent cu estrogeni (Ginosedol 5 mg, vaselină 100 g), în doză zilnică de 5 mg, masaj ușor pentru fiecare mamelă; tratamentul se va face numai în prima jumătate a ciclului, din cauza accidentelor (menometroragii etc.) pe care le pot cauza estrogenii.

BEATRICE — Rm. Vilcea: Citiți răspunsul dat sub Rebeca — București la pct. 3.

MUNTEANU FLORICA — Orașul Dr. Petru Groza, jud. Bihor: 1) Citiți răspunsul dat sub Rebeca — București, pct. 1. 2) Este tardivă orice încercare de remediare a acestei probabil sechele de rahitism și căreia nu trebuie să-i acordați o atît de exagerată semnificație estetică, în-cît să-i generați copilului dv. un complex de inferioritate absolut nejustificat.

OTILIA T. — București: Tratamentul se va face numai între a 5-a și a 25-a zi a ciclului, timp de 5–6 luni sau chiar mai mult, în cazul cînd încep să se „vadă” rezultatele.

YO 6 K.B.E. — Brașov: Vă mulțumim pentru caldela aprecieri. Puteți utiliza amîndoi produsul amînit.

CRISTESCU EUGEN — București: În cazul cînd un fibrom uterin este asociat cu o sarcină, părerile aproape unanime sunt că sarcina trebuie, pe cît posibil, păstrată, intervenția operatorie fiind indicată numai atunci cînd are complicații cu caracter de urgență (hemoragii prin insertia joasă a placentei, înarcerea uterului gravid etc.). Pentru prevenirea avorturilor frecvente în aceste cazuri, administrarea de Progesteron este cu atît mai indicată, cu cît sarcina pare a avea și o acțiune inhibitoare asupra creșterii tumorii.

ANA MARIA — orașul Victoria, jud. Brașov: În hipoplaziile uterine, pricinuite de obicei de carenta hormonilor estrogeni, tratamentul hormonal poate duce și la dispariția tulburărilor distrofice ale organelor genitale. Cum pe cale orală sau în injecții i.m. acțiunea estrogenilor, chiar și în doze mari, este foarte instabilă, se recomandă tehnica injecțiilor intrauterine. Tratamentul făcut de un specialist se începe la 3–4 zile după sfîrșitul menstruației și constă din trei injecții, la două zile interval, a câte 5 mg și două injecții, în cele două zile interval, a câte 1 mg Estradiol benzoat. Acest tratament va fi repetat de 3–4 ori și, în general, duce la o dezvoltare rapidă a uterului hipoplazic.

NITA PETRE — București: ST. RĂCĂREANU — București: ISPAS CONSTANTIN — Ploiești: În cazul unuia tătuaj puțin întins, acesta se poate elimina prin ablație chirurgicală. Dacă tătuajul este însă întins, operația de „ștergere” se poate face într-un serviciu de chirurgie cu ajutorul unor scarificateii pe toată zona tătuată (și numai pe ea!). După care se presară c pudră fină de permanganat de potasiu, care trebuie să adere în strat continuu pe toată suprafața scarificată. Se aplică apoi un pansament uscat care nu se schimbă. Se formează o crustă care cade după circa două săptămîni; o dată cu ea cad și particulele colorate.

ALEXANDRINA — Vulcan, jud. Hunedoara: Puteți încerca tratamentul indicat în cadrul acestei rubrici, însă fără garanția unor rezultate pozitive. El se aplică conform schemei indicate, timp de câteva luni, iar dacă nu se observă vreo ameliorare este mai bine să renunțați la el.

Bune, dar cu măsură și, mai ales, numai pe baza unor prescripții autorizate

MEDICINA DE LA A LA Z

Abecedarul vitaminelor

Vorbim despre vitamine, consumăm vitamine, dar oare le cunoaștem de adevărat? Ne-am gândit vreodată că ele pot fi și dăunătoare dacă sînt luate fără discernămint?

Vitaminele sînt compuși organici care se găsesc în alimentele naturale, iar în cantități mici sînt absolut necesare pentru creștere, sănătate și asigurarea echilibrului nutritiv. În principiu, alimentația obișnuită din zilele noastre este destul de variată pentru a furniza toate vitaminele necesare. Dar viața modernă, sursele de dezzechilibru reprezentate uneori de factorii meteorologici încă insuficient studiați, cum sînt cei de la începutul primăverii, unele substanțe toxice (cum este nicotina din tutun, care distruge parțial vitamina C din organism) etc. etc. riscă să antreneze carențe ori sporesc necesitățile de vitamine.

În infecțiile acute, de exemplu, temperatura ridicată mărește consumul de vitamine al țesuturilor și medicamentele pot distruge unele din ele. Un supliment de vitamine este de asemenea indicat în maladiile digestive cronice, care le fac mai puțin asimilabile, ori în timpul creșterii, al sarcinei, alăntării. În asemenea cazuri medicii prescriu următoarele vitamine-medicamente, produse pe cale sintetică în laboratoare menite să le completeze pe cele naturale:

VITAMINA A (în termeni medicali axeroftol) are ca principal rol acela de a menține în bună stare de nutriție epiteliile tegumentelor și mucoasele. Ea joacă totodată un rol primordial în funcția vizuală, carenta ei ducînd la diminuarea acuității vizuale la lumină slabă (asa-numita *netaltonie* sau *orbire nocturnă*) și influențînd totodată și vederea diurnă. Vitamina A combatе infecțiile, asigurînd sănătatea pielii și a mucoaselor care servesc ca poartă de intrare a microbilor; e recomandată în cazuri de îngroșare a pielii, eczeme, keratoze, acnee, unghii fragile etc. Ea se poate acumula în organism, în special în ficat, și în caz de supradozare poate provoca tulburări grave: înrăutățirea stării generale, dureri de cap, iar la copii tulburări nervoase alarmante. Excesul de vitamina A (foare multă untură de peste!) poate distruge vitaminele E și C.

VITAMINELE B cuprind un mare număr de compuși organici care au același rol fundamental în transformarea alimentelor, în special a zaharurilor, și același rol principal în țesuturile nervoase. Lipsa lor provoacă tulburări nervoase și o proastă asimilare a hidrocabonateelor.

VITAMINA B₁ este necesară pentru metabolismul zaharurilor, grăsimilor și proteinelor. Lipsa ei, cunoscută ca „boală beri-beri”, pricinuieste nevroze multiple și tulburări la nivelul inimii și creierului. Organismul nu stochează vitamina B₁, așa încît de multe ori se întîmplă ca ea să-i lipsească. Medicii o prescriu în cazul complicațiilor nervoase de origine alcoolică, pentru a combate oboseala și pentru a spori capacitatea de efort.

VITAMINA B₂ joacă un rol important în diferite metabolisme, în creștere, în nutriția pielii. Este prescrisă în caz de dermite, eczeme, enterocolite cronice, conjunctivite, insuficiență hepatică.

VITAMINA B₆ este importantă pentru metabolismul proteinelor și grăsimilor, în producerea hemoglobinei și în întărirea celulei nervoase și a pielii. Este prescrisă în boli de sînge și de piele, polinevrite, distrofii musculare, astenie nervoasă, hepatită epidemică etc.

VITAMINA B₁₂ are un rol în metabolismul general și formarea sîngelui. Lipsa ei provoacă anemii, dureri nevralgice, în special nevralgia de trigemen, faciale, sciatică, zona zoster.

VITAMINA C este cea mai cunoscută, fiind prin excelență o vitamină antitoxică și antiinfecțioasă. Ea scade permeabilitatea celulară, mărește rezistența mucoaselor, micșorează efectele alcoolului, are un rol excitant asupra sistemului nervos central, influențează favorabil fixarea calciului în oase, dă poftă de mîncare.

Lipsa ei dă o serie de tulburări organice cunoscute sub numele de *scorbute* (boală practică disoartă astăzi) și constînd în tendința la hemoragii, anemie, dureri osoase, umflarea feței și alte edeme.

VITAMINA D este absolut necesară pentru absorbția calciului și fosforului și pentru fixarea lor în oase și dinți. Lipsa ei antrenează *rahitism* la copii, iar la adulți și bătrîni o fragilitate osoasă datorată decalcificării. Medicii o prescriu asociată cu vitamina A pentru a preveni rahitismul și tulburările osoase. Vitamina D se acumulează în ficat și supradozarea ei poate provoca efecte secundare mai mult sau mai puțin grave.

VITAMINA E, mai puțin importantă decît cele precedente, exercită totuși o influență favorabilă asupra hormonilor sexuali și asupra mușchilor. Este prescrisă în cazuri de sterilitate, impotență sexuală, avorturi spontane, tulburări de menopauză, distrofii musculare etc.

VITAMINA F, extrasă din uleiul de floarea soarelui, facilitează nutriția pielii, avînd un rol în metabolismul lipidelor și colesterolului.

VITAMINA K joacă un rol fundamental în coagularea sîngelui, în combaterea hemoragiilor, în hepatite și insuficiențe hepatice.

VITAMINA PP are un rol în metabolismul glucidic, protidic și lipidic. Vasodilatatoare, ea stimulează totodată secreția gastrică și motilitatea intestinală, fiind indicată în toate manifestările de pelagră.

Am văzut deci ce mare e familia vitaminelor și cît de variate și complexe sînt rolurile lor. De aceea trebuie să lăsăm medicilor sarcina de a le prescrie și să nu le folosim din proprie inițiativă — chiar pe cele ce ni se par inofensive.

Oferă burete de kefir

CARAMIT FLOAREA, str. L. Rebreanu nr. 7, bl. 51, sc. 1, ap. 2, sect. 4, București; **MALOȘI ZOICA**, str. Gării de Nord nr. 6–8, Bl. A 3, sc. 3, et. IV, ap. 34, sect. 8, București (tel. 49.86.29), între orele 16–21; **BĂRBULESCU CONSTANȚA**, str. Prelungirea Ferentari nr. 149, sect. 6, București;

esculap
esculap esculap
sculap esculap escula
lap esculap esculap esc
culap esculap esculap
culap esculap esculap escu
ap esculap esculap esculap e
sculap esculap esculap escula
lap esculap esculap esculap e

GANEA ION, str. Elena Clucereasca nr. 18, sect. 8, București (tel. 18.12.42); **CIOPOTĂ IOAN**, sos. Niculina nr. 31, Iași; **MANUȘANU NICU**, P-ța Gh. Gheorghiu-Dej, bl. 10/13, Ba'a Mare; **STANCIULESCU CONSTANTIN**, str. D-na Ghica nr. 52, ap. 1, parter, sect. 2, București (tel. 35.29.47); **UN BINEVOITOR** din Timișoara, tel. 3.31.77; **O BINEVOITOARE** din București, tel. 51.60.06, între orele 21–22; **NITU VICTOR OCTAVIAN**, str. Avram Iancu nr. 11, ap. 82, Cluj.

E BINE SĂ ȘTIM

● Un accidentat în stare de inconștiență trebuie transportat întotdeauna perfect întins pe o brancardă improvizată sau — cel mai bine — în ambulanța Salvării. Foarte adeseori se face greșeala de a culca rănitul pe brancardă așezat pe spate, dar cu capul ridicat de către una din rudele care-l însoțesc. În felul acesta există însă riscul de a se provoca o obstrucție mecanică a căilor respiratorii, prin stagnarea sîngelui sau a lichidelor de vărsătură (datorită poziției declive a bronhiilor).

● În fiecare an se diagnostichează în lume circa 250 000 de cancere noi dintre care cel puțin 100 000 pot fi complet vindecate. Chirurgia și radioterapia rămîn cele două tratamente principale, chimioterapia nefiînd deocamdată decît un mijloc de tratament ajutor.

● În cazul cînd un dinte pierdut prin accident — de exemplu la joacă — e păstrat într-o batistă umezită cu o soluție sărată, el poate fi reimplantat cu succes. O astfel de operație a fost posibilă la o jumătate de oră de la accident, cu condiția să se păstreze un anumit grad de umezeală a pulpei dentare.

● Radarkimograficul este un aparat electronic cu care se pot studia marginile inimii pe un ecran de televiziune transformînd mișcările inimii într-o curbă ușor de analizat, care este proiectată pe un ecran și înregistrată în același timp cu electrocardiograma.

● În zece minute, un aparat radiologic controlat de un ordinator poate executa un examen complet al craniului și creierului.

Bolnavul se întinde pe o masă capitonată, introducînd capul și fruntea într-un lăcas special, ca un fel de dulăpior. După 10 minute, examenul este făcut fără a mai fi nevoie să se injecteze în circulația craniană un lichid opac la razele X.

Fără cuvinte.

PANAMA

O răscruce a lumii

Sosisem în Panama din Chile. La Santiago fusese foarte cald și totuși vara chiliană ne părea un rai în comparație cu arșița tropicală din Panama. Zăpușeala umedă, irespirabilă care ne-a învăluit din clipa când am descins pe aeroport, nu ne-a mai părăsit pînă la plecare.

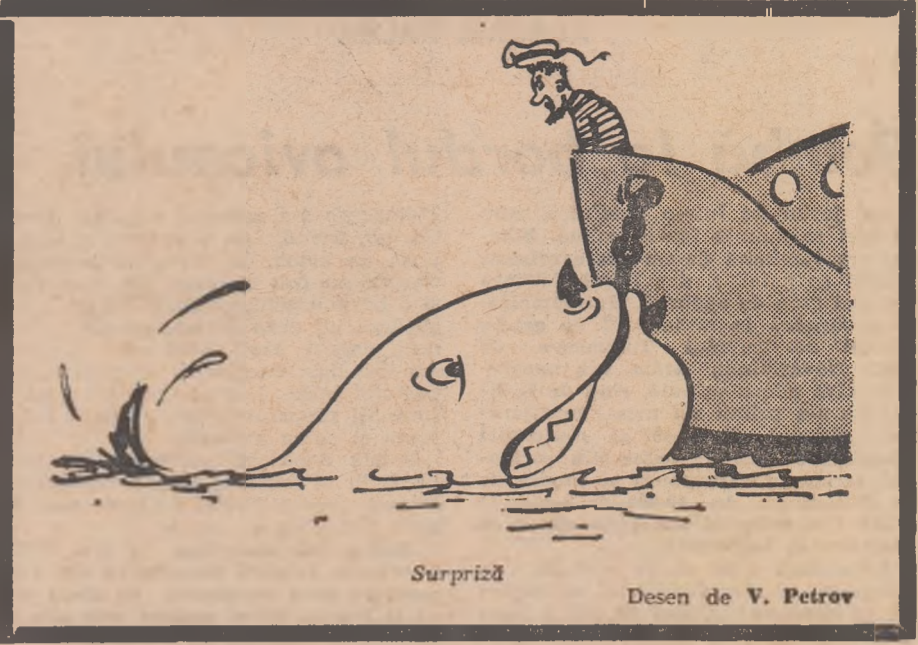
Dealtfel, soarele se comportă uimitor în această țară. Răsare la apus și apune la răsărit. Iar Panama datorește soarelui fantastica diversitate, exuberanța și neobișnuitul colorit al naturii. Drumul de la aeroport spre capitală e inundat din toate părțile de leandri, mirt alb, bananieri, migdali și arbori de papaya cu ciorchini mari de fructe savuroase. De pe roditorul pământ panamez, bine lucrat, se pot obține cite trei colțe pe an.

Dar principala bogăție a țării este poziția ei geografică. Într-adevăr, Panama este așezată chiar în mijlocul emisferei vestice. Ea face legătura între America de Sud și America de Nord. Iar Canalul Panama, care imparte țara în două, a unit în cel mai îngust loc

rații lui Henry Morgan. Ulterior, re-născînd parcă din cenușă, Panama a început să fie reconstruită, devenind una din cele mai frumoase capitale din emisfera vestică; acum orașul adăpostește aproape o treime din cej un milion și jumătate de locuitori ai țării.

La hotelul „Caribe”, unde am poposit, ni s-a oferit un pliant turistic în care am putut citi: „Luînd cite puțin din Paris, Neapole, Rio de Janeiro, New York, San Francisco, Hong Kong și Madrid și amestecînd obțineți o imagine aproximativă despre cosmopolitul oraș Panama. Turiștii care vizitează Panama numesc această capitală situată la tropice, pe țărmul Oceanului Pacific, „o sărbătoare eternă”. Orașul Panama înseamnă străzi largi și piețe vaste cu multe monumente, de unde pot fi văzute golfuri liniștite”.

Dar Panama mai e și singurul oraș din lume care are în mijlocul lui un alt oraș, deasupra căruia flutură un drapel străin, unde acționează legi străine și care e păzit de poliție străină. Un oraș care nu seamănă deloc cu ca-

Surpriză

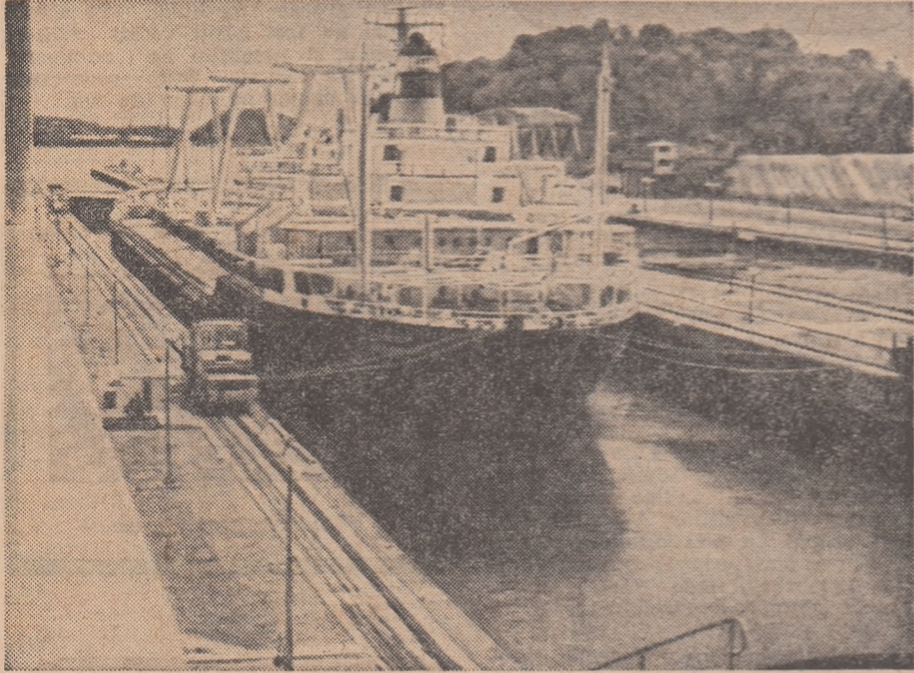
Desen de V. Petrov

gram de transformare a țării, care, în anumite prevederi are un caracter național-democratic și antiimperialist. Cele mai importante prefaceri au avut loc în agricultură, principala ramură a economiei naționale.

După circa o oră de zbor din capitala țării spre nord se ajunge în orașul David, centrul administrativ al provinciei Chiriqui, principala regiune agricolă din Panama. Așezat la poalele celor mai înalți munți din țară, David pare la prima vedere un oraș liniștit, chiar somnolent, unde viața se desfășoară molcom. Dar numai la prima vedere...

Tinărul și energicul guvernator al provinciei ne-a vorbit, în drum spre regiunea Puerto-Armueles, despre marile transformări care au loc în orașul David și pretutindeni în Chiriqui. Una din cele mai importante măsuri luate de guvern în ultimul timp este împroprietărirea țăranilor; în patru ani de reformă agrară, țăranii din Panama au căpătat 350.000 de hectare de pămînt, ceea ce a avut drept rezultat stabilizarea lor, întrucît pînă nu de mult, lipsiți de pămînt, 76 la sută dintre ei pereginau prin țară în căutare de lucru.

V. Șraghin

Traversarea canalului

al istmului Americii Centrale apele a două oceane: Pacific și Atlantic. De aceea Panama este deseori numită o răscruce a lumii.

Dealtminteri, panamezii au beneficiat de poziția geografică a țării cu mult înainte de a se construi canalul, transportînd mărfuri pe riuri și uscat. Încercăturile veneau din America de Sud, unde conchistadorii spanioli jefuiau fără milă aurul din Peru, și treceau prin capitala panameză îndreptîndu-se spre Portobello, pe țărmul Mării Caraiibilor, iar de acolo mai departe spre Spania.

Pe atunci Panama — actuala capitală a țării, întemeiată în 1519 — era un oraș înfloritor. Nu întîmplător i se spunea „Ceșcuța de aur”. Dar după un secol și jumătate, în 1671, bogatul oraș a fost jefuit și ars pînă în temelii de pi-

pitala Republicii Panama; aparține Statelor Unite și e locuit de cetățeni ai Americii de Nord. E vorba despre Balboa-Heights, centrul administrativ al zonei Canalului Panama.

La Balboa-Heights există o clădire înaltă, masivă, de piatră, care adăpostește administrația zonei Canalului. La intrarea în clădire am fost primiți de un funcționar amabil care ne-a spus că eram așteptați de dl. Frank Baldwin, șeful departamentului informațiilor. După ce ne-a strîns mîna, dl. Baldwin a apăsat pe un buton și pe ecranul unui masiv aparat de proiecție au început să ni se perinde prin fața ochilor aspecte din timpul construirii canalului și din complicata activitate desfășurată mai bine de jumătate de veac.

Fiecare diapozitiv era însoțit de explicații.

— Cea dintîi navă, „Ancona” — ne-a explicat interlocutorul nostru — a străbătut canalul la 15 august 1914. Dar din cauza unor alunecări de teren și a declanșării primului război mondial, deschiderea oficială a trebuit aminată aproape șase ani.

Din momentul deschiderii și pînă acum, canalul a fost străbătut de sute de mii de vase sub cele mai diverse pavilionane. Teoretic, capacitatea de trafic în ambele sensuri a canalului este în 24 de ore de 48 de vase. Dar pentru marile nave moderne lățimea lui a devenit acum neîndeștătoare.

În cele din urmă, dl. Baldwin ne-a invitat să facem o plimbare pe canal cu o barcă specială. De la ecluza Miraflores, de pe țărmul Pacificului, ne-am îndreptat spre orașul Colon, pe coasta Atlanticului. De ambele părți ale canalului se văd vaste întinderi plane; este zona canalului, cu o suprafață de circa 1500 kilometri pătrați, smulșă țării de Statele Unite prin tratatul din 1903.

Guvernul panamez face eforturi să obțină o rezolvare echitabilă a problemei canalului și în același timp s-a angajat în realizarea unui vast pro-

globul
globul globul
globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul

SPANIA

Siesta care dispare

Spaniolii își supranumesc de mult timp țara „Piele de taur”. Într-adevăr, Spania — locul trei în Europa ca suprafața și o populație de peste 34 milioane de locuitori — seamănă cu o piele întinsă de taur, animal crescut special pentru corride pe pajiști cu iarbă deasă.

Înainte de a pune piciorul în Spania survolasem de două ori Peninsula Iberică în drum spre America Latină. Văzusem Castilia arsă de un soare nemilos și creștălele de pluriile munților Dreptunghiurile ogoarelor erau înconjurate de liniile cenușii-verzui ale mării, iar pe alocuri rarele cursuri de apă erau mărginite de iarbă catifelată. Pantele imensului platou muntos care coboară spre Mediterana deveneau de un verde tot mai intens, în timp ce litoralul arbora calde culori tropicale...

De data aceasta însă am putut să văd Spania de aproape. Desigur nu toată Spania, căci pentru asta mi-ar fi trebuit mult mai mult timp decît cele zece zile pe care le-am petrecut acolo. Dar oricum am vizitat Barcelona, am străbătut Catalonia și am petrecut cîțva timp în Pirinei. Și am rămas cu multe amintiri deopotrivă luminoase și contrastante ca tot ceea ce am văzut pe pămîntul Spaniei: n-am să uit nicidecum palmierii veșnici verzi ai litoralului mediteranean, cîmpiile catalane cafeenii-verzui cu nenumărate „mas:as” (ferme) dispersate printre pășuni cu iarbă suculentă, zăpezile albastre de pe Pirinei și mestecenii care își trimit virfurile spre soarele munților.

Am sosit la Barcelona via Paris. Un avion al Companiei Iberia ne transportase în capitala Cataloniei în numai 40 de minute. Am găsit orașul învăluit în străveziul crepuscul meridional. Iar cînd am plecat să ne plimbăm prin Barcelona — după ce ne instalasem la hotelul „Diplomatic” de pe strada Layetana, una din principalele artere — era aproape de miezul nopții. Deși

era iarnă, pietonii erau în impermeabile ușoare. Iar în ciuda orei tardive, pe măsură ce ne apropiam de Ramblas — bulevardul cel mai frecventat din Barcelona — străzile deveneau tot mai animate.

Părea că acolo noaptea nu intrase încă definitiv în drepturile ei. Cafelele și barurile erau luminate a giorno. Sub platanii cu coroanele îmbrunate se adăposteau standuri de cărți. Negustorii închiseseră chioșcurile în care vinduseră peste zi flori, păsărele și pești exotici, dar florile puteau fi încă admirate în vitrine, păsărele în colivile lor, iar peștii în acvarii.

Ne-am mirat să-i vedem pe spanioli în stradă la o oră atîț de tirzie. Din vechile timpuri ale dominației maure ei se obișnuiseră să-și facă siesta în orele calde de după-amiază, iar noaptea să-și reducă din durata somnului și să profite de răcoarea vesperală ca să-și rezolve afacerile și să se distreze...

În ultimii ani, însă, în obiceiurile lor survin multe schimbări. Mai întîi siesta a fost redusă la minimum. Acum în Spania se lucrează mai mult și mai intens decît altădată. Căci, grație dezvoltării turismului și afacerilor, veniturile pot fi sporite. Termenul „pluriempleo”, care înseamnă cumul de servicii, este foarte utilizat. Toți cei cu care am stat de vorbă aveau, în afară de serviciul lor, alte locuri unde lucrau seara. Pînă și mulți poliști lucrează în plus: vînd bilete la cinematografe sau sînt portari la restaurante. De aceea a și devenit viața de noapte atît de animată; oamenii sfîrșesc lucrul seara tîrziu și nu mai au timp să se plimbe, să respire aer curat sau să discute cu un prieten sorbind un strop de vin ori de bere decît aproape de miezul nopții...

În capitala catalană se simte foarte bine farmecul deosebit pe care îl conferă orașelor sudului apropierea mării. Lîngă Barcelona se află Costa Brava, o salbă de stațiuni climatice celebre acum în toată lumea. Chiar în oraș, pe versantele verzilor coline Montjuich și Tibidabo, au fost amenajate puncte de atracție, case de odihnă, zone sportive și piscine, un muzeu etnografic și de artă populară. „Satul spaniol” de pe Montjuich reunește mostre de arhitectură din diversele provincii ale țării: Castilia, Andaluzia, Asturia, Valencia, Țara Bascilor etc.

Intemeiată acum mai bine de 2000 de ani, Barcelona a fost stăpînită de greci și fenicieni, de romani și mauri. Diversele epoci și-au pus astfel asupra-i amprenta lor, împrejurare care s-a repercutat îndeosebi asupra arhitecturii. Biserici romanice din primele secole ale erei noastre se învecinează cu catedralele de piatră dantelată ale „Orașului gotic” din plin centrul Barcelonei, monumente ale Renașterii stau alături de clădiri construite de Gaudi, Domenech, Montaner iar, printre ele, se înalță edificii ultramoderne ale unor bănci și întreprinderi, imobile de locuit etc.

A doua zi dimineața, învăluită într-o ceață violetă străpunsă pe alocuri de un soare hibernal, Barcelona ne-a apărut ca un oraș care a conservat parfumul trecutului, fiind în același timp dinamic și energetic. Căci este vorba de unul din cele mai mari centre industriale ale Spaniei. În ultimele decenii, întreprinderi industriale — metalurgice, chimice, electronice, constructoare de automobile — s-au adăugat sutelor de fabrici textile, care făceau odinioară celebritatea producției catalane. Proletariatul Barcelonei, cunoscut din totdeauna pentru tradițiile lui de luptă, a devenit unul din detașamentele cele mai active ale clasei muncitoare spaniole. Iar lupta pentru democrație și revindicări sociale și politice face acum parte integrantă din viața Spaniei.

J. Kobo

ALARMĂ FALSA

Bombă la bordul avionului

S-a întâmplat într-o duminică, care în zori se anunța foarte caldă. Siberia era luminată de un soare orbitor. Vântul se potolise, dar frigul devenea tot mai greu de suportat. Termometrele coboriseră la minus 32 de grade. Ceasul aeroportului Tolmacevo, de lângă Novosibirsk, arăta ora unsprezece fără cîteva minute, cînd de la Eniseisk s-a primit un mesaj îngrijorător: avionul „D. S.—8” al companiei scandinave „S.A.S.” ieșise din coridorul aerian în care zbura și cobora de la altitudinea de 10 000 de metri la 5 000. Comandantul navei intenționa să aterizare la Tolmacevo.

În aceeași clipă stația centrală de dispeceri a „Aeroflot”-ului comunica de la Moscova: „Cursa nr. 982 a companiei „S.A.S.” va ateriza pe aeroportul Tolmacevo. Hotărîrea luată de comandantul navei scandinave este conformă cu normele în vigoare. După cum s-a comunicat din Copenhaga, la bordul avionului s-ar afla o bombă cu explozie întîrziată. Eliberați piste.

Acceptați aterizarea.”
Pînă la ivirea avionului mai rămăseră 58—60 de minute. Comandantul aeroportului a început să aduce spe-

Tolmacevo s-a așternut o tăcere grea. Cînd, trenul de aterizare a atins pista de beton. În următoarele patru minute au fost evacuați toți pasagerii și o parte a echipajului. Între ei cîteva suedezi, un grup de englezoaice, japonezi, danezi. Toți îmbrăcați subțire. Au fost duși imediat în clădirea aeroportului unde li s-au servit ceaiuri fierbinți preparate după o rețetă siberiană și cafea aromată.

Îndată după golirea avionului, s-a urcat în el comandantul aeroportului. Pilotul Svent Palm i-a prezentat în scris următoarea „cerere”:

„Cursa 982 a aterizat la ora 10.11’. Compania aviatică scandinavă din Copenhaga ne-a comunicat de două ori că la bordul navei noastre s-ar afla o bombă. Se impune de aceea să facem o expertiză, pentru a încerca să aflăm dacă există într-adevăr bombă.

Comandant, Svent Palm”.

Din clipa aceea au rămas în avion Svent Palm, Protasov, doi specialiști în mine și translațoarea Mila Gladîșeva. Apoi au mai urcat și alți specialiști. Au început căutățile. Într-un tir-

Samar, secolul XX

EMOȚII
ÎN LUMEA SPORTULUI**Olimpiada
de la Montreal
în pericol**

Refuzul orașului Denver de a găzdui Jocurile olimpice de iarnă din 1976 a provocat recent aprinse comentarii în lumea sportului. Și pe bună dreptate, întrucît acest oraș insistase mult pentru ca Comitetul olimpic internațional să-l facă cinstea de a-l desemna drept viitoarea gazdă a prestigioasei întreceri, făgăduind în schimb să asigure condiții optime pentru desfășurarea competițiilor. A trebuit deci găsit urgent un nou candidat și alegerea s-a oprit asupra orașului austriac Innsbruck, unde au avut loc Jocurile Olimpice de iarnă în 1964 și instalațiile sînt intacte.

Acum sînt în pericol Jocurile olimpice din vara lui 1976. Ele urmează să fie găzduite de Montreal, dar problema finanțării lor se află în impas. Guvernul canadian a anunțat oficial că nu le va aloca nici un cent. Primarul Montrealului, domnul Jean Drapeau, afirmă că municipalitatea sa va să se găsească singură mijloacele necesare și susține că devizul nu va depăși 300 de milioane de dolari, pentru care autoritățile orașului vor bate medalii de aur comemorative ce-i vor aduce 225 milioane, iar loterii și mărci poștale ar asigura celelalte 75 de milioane restante.

Dar planul primarului din Montreal este primit cu multe rezerve în țara sa. Ministerul de finanțe al Canadei estimează că Montrealul ar trebui să facă față unui deficit de 650 de milioane dolari. Cu același prilej s-a amintit că domnul Drapeau a mai făcut calcule greșite și cu ocazia Expoziției universale din 1967 de la Montreal. Într-adevăr, el a prezentat atunci un deviz inițial de 47 de milioane de dolari, dar cheltuielile s-au ridicat la 260 milioane, iar orașul s-a îndatorat mult.

Dealtfel, în afară de aspectul financiar al problemei mai există și acela al instalațiilor sportive, întrucît pînă acum n-a fost avansată nici măcar o schiță a lor.

A FOST ODATĂ...

**Crocodili...
la Cercul polar**

Infrițoșitoare furtuni de zăpadă, un ger de crapă pietrele și... crocodili friguroși. E greu de imaginat o astfel de combinație. Și totuși, în Extremul Nord sovietic, mai exact în minele din localitatea Inta (R.S.S.A. Komi), o echipă de geologi a descoperit recent un depozit de oase de crocodili fosili.

La un moment dat pămîntul începuse să se apropie tot mai amenințător
Foto: B. Prihodko (A.P.N.)

cialiștii necesari în asemenea situații. La ora unsprezece în casa inginerului A. Protasov a zburat insistenț telefonul. Aflînd de cele întimplate, Protasov a început încă de acasă să-și facă în gînd un program adecvat de primire a avionului. Era nevoie de o suită de acțiuni care să prevină toate variantele posibile de explozie.

La 12,37 Svent Palm, pilotul navei scandinave, a luat pentru prima oară legătura cu dispecerul aeroportului Tolmacevo. Cereea permisiunea de a coborî la 4 200 de metri. Evident, i s-a acordat.

Între timp A. Protasov împărtășea colaboratorilor săi, comandanți de nave și alți specialiști adunați într-un birou al aeroportului, planul său de acțiune. Pus la curent cu planul operativ, grupul lui Protasov a început imediat să mobilizeze mijloacele tehnice necesare: macarale, tractoare, remorci... Inginerul Protasov a calculat apoi cantitatea de combustibil de la bordul avionului, apreciînd-o la 25 de tone. Numai puterea bombei n-o putea afla.

Curînd, Svent Palm a luat pentru a doua oară legătura cu aeroportul. Mai avea de străbătut 90 de kilometri pînă la Tolmacevo. Cereea de aceea permisiunea să coboare pînă la 1 200 de metri și a rugat să se pregătească patru scări pentru coborîrea pasagerilor.

Între timp sosiseră pe aeroport o coloană de mașini ale pompierilor și un grup de medici din localitatea cea mai apropiată.

Cînd avionul nu mai avea de străbătut decît 30 de kilometri, pilotul a cerut permisiunea să aterizeze nu din direcția stabilită cu cîteva minute înainte, ci din una opusă. În clipa aceea personalul aeroportului a înțeles că comanda avionului era în „mîini bune”. Foarte stăpîn pe sine, pilotul își dăduse seama că era riscant să zboare deasupra orașului și hotărîse să schimbe direcția către o zonă mai puțin locuită. În consecință a fost eliberată și jumătatea de est a aeroportului.

Avionul a început să se apropie. La

ziu, cînd au ajuns în compartimentul bagajelor, specialiștii au observat că aparatele de detecție indicau o situație neobișnuită. Dar n-a fost decît o alarmă falsă. Aceeași situație a mai fost semnalată de trei ori. Dar de fiecare dată s-a constatat că era vorba de obiecte de metal inofensive.

Procesul verbal încheiat la sfîrșitul minuțioaselor investigații a arătat că se cercetaseră absolut toate spațiile și că nu se descoperiseră nici o bombă. Comandantul navei s-a declarat mulțumit de rezultatul investigațiilor și a anunțat că era gata de plecare.

După ce avionul a luat înălțime, Svent Palm a mai stabilit o dată legătura cu aeroportul, de astă dată pentru a transmite personalului de la Tolmacevo rusecul „Spasibo” (mulțumesc) pe care îl învățase în răstimpul petrecut acolo.

S. Șupta

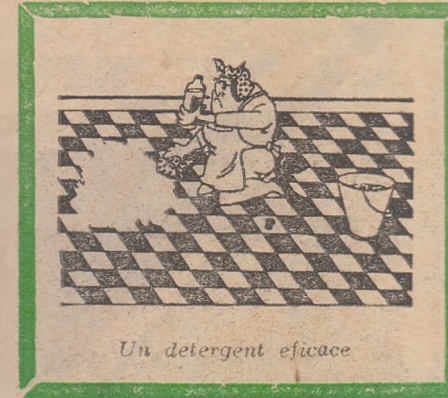

— Facem o tablă pînă își iau
soțiile rămas bun?
Desen de I. Sosinski

varia
ia varia varia va
a varia varia varia v.
varia varia varia varia
aria varia varia varia var
a varia varia varia varia v
aria varia varia varia varia
ia varia varia varia varia va
varia varia varia varia varia

Descoperirea este o nouă dovadă ce confirmă ipoteza că a fost o vreme cînd Extremul Nord, atît de rece astăzi, era o regiune cu climă caldă. Cu timpul, clima, flora și fauna au suferit schimbări fundamentale. Lacurile s-au transformat în mlaștini, apoi în depozite de turbă și, în sfîrșit, în straturi groase de huiță. În aceste straturi au fost găsiți vechii locuitori ai apelor și uscatului de odinioară. Rămășițele lor au fost conservate timp de cîteva milioane de ani.

Un detergent eficient

VALORI FABULOASE

**Moștenirea
lui Picasso**

Moștenirea artistică a marelui pictor cuprinde 15 000 de tablouri, 100 900 litografii și gravuri, 34 000 de ilustrații de cărți, cîteva sute de sculpturi și o cantitate enormă de schițe, obiecte de ceramică etc. Am spus artistică, pentru că această înșiruire a făcut abstracție de cele cîteva reședințe ale artistului, de conturile la bănci, de mobilier ș.a. Iar acum, dacă ținem seama că fiecare din tablourile sale este cotat între 800 000 dolari (cele din așa-numitele perioade roz și bleu) și 50 000 de dolari (cele din ultimul deceniu), ne putem da ușor seama că este vorba de o avere de miliarde.

Moștenitorii direcți sînt doi: Jacqueline Rocque, ultima soție a lui Picasso, și Paulo, fiul născut din prima căsătorie, cu dansatoarea rusă Olga Hlohova. Dar pictorul a mai avut trei copii din alte două căsătorii: Maya, Claude și Paloma. Cetățean spaniol, el nu putea divorța (legile spaniole nu admit divorțul) și, în consecință, trei dintre copiii lui sînt socotiți nelegitimi de jurisdicția spaniolă. Acești descendenți au intentat încă în timpul vieții lui Picasso o acțiune în justiție, pentru a-și pune în valoare drepturile la succesiune, dar fără succes. Probabil că acum vor reveni la atac.

În sfîrșit, dacă-i vorba de succesiunea lui Picasso, nu se poate să nu amintim desigur și de magnificul dar făcut de pictor Franței, a doua sa patrie, și anume colecția sa personală (cu excepția propriilor sale lucrări), în speță 400 de tablouri de mari maeștri: Corot, Matisse, Cezanne, Renoir, Monet, Van Gogh, Braque etc. În ce privește operele sale, pictorul și-a luat din timp precauția de a lăsa 3 500 de lucrări, dintre care 800 de tablouri, muzeului din Barcelona care-i poartă numele.

CASA PRIETENIEI ROMÂNNO-SOVIETICE — BUCUREȘTI

PROGRAMUL MANIFESTĂRIILOR ÎN PERIOADA 18—24 MAI 1973

Vineri 18 mai, ora 19 : Ciclul : „Știința în dialog cu societatea”. Simpozion : „Direcții noi în dezvoltarea științelor tehnice”. Va vorbi prof. univ. dr. Radu Voinea, membru corespondent al Academiei R. S. România, rectorul Institutului politehnic București. „Direcții noi în dezvoltarea științelor biologice”. Va vorbi acad. Eugen Mavcovschi. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.

Simbătă 19 mai, ora 19 : Rubrica : „Probleme de interes cetățenesc”. Dialog despre : „Reglementări și proiecte în lupta contra poluării”. Va vorbi acad. Eugen Mavcovschi. „Frumosul — element indispensabil al ambianței sociale generale”. Va vorbi Viorica Colpaci, artist plastic, creator la Institutul de estetică industrială. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.

Luni 21 mai, ora 19 : Ciclul : „A gândi, a trăi, a munci în chip comunist”. Conferința : „Dimensiunea creatoare a personalității”. Va vorbi prof. univ. dr. Paul Popescu Neveanu. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.

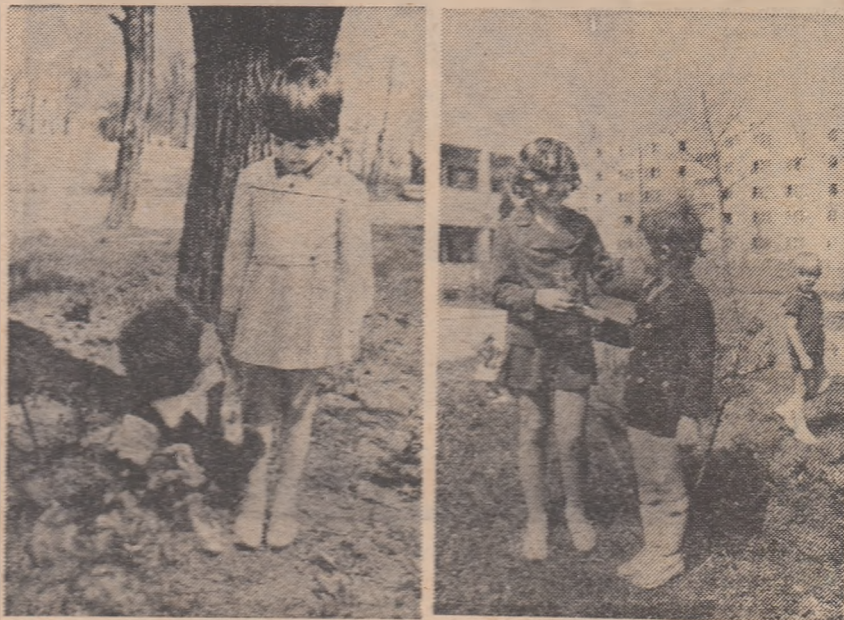
Marți 22 mai, ora 19 : Ciclul : „Arhitectura secolului XX”. Conferința : „Ipostaze ale urbanizării”. Va vorbi prof. dr. Ioan Matei, membru corespondent al Academiei de științe sociale și politice, director adjunct al Centrului de sociologie. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.

Miercuri 23 mai, ora 19 : Rubrica : „Călătorind prin țara sovietelor”. Conferința : „Imagini din Leningrad”. Va vorbi dr. Gheorghe Neamu, cercetător științific la Institutul de geografie-geologie al Academiei R. S. România. Expunerea va fi însoțită de diapozitive color. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.

Joi 24 mai, ora 19 : Ciclul : „Viitorologia — știința de azi a zilei de mâine”. În discuție : „Surse de energie ale viitorului”. Va vorbi Alexandru Bădescu Singureanu, doctor în științe fizice. „Orașul viitorului”. Va vorbi lector univ. arhitect Radu Patrulius. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.

10 ZILE DINTR-UN AN!

(23 mai — 1 iunie)

Vă sint suficiente pentru inițierea copiilor dv. în tainele abecedarului elegantei!

PATRU attribute :

PRACTICE, REZISTENTE, ELEGANTE, MODERNE, pentru

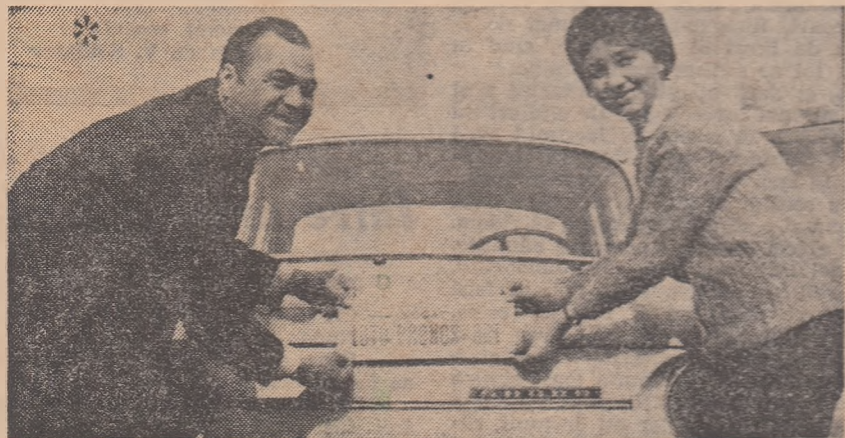
MIILE de sortimente de confecții, pe care CENTRALA INDUSTRIEI CONFECȚIILOR — BUCUREȘTI

le realizează pentru

MILIOANELE de copii de toate virstele !

NOU LA LOZ ÎN PLIC!

S-AU INTRODUS PREMII SUPLIMENTARE CONSTIND ÎN AUTOTURISME, BUTELII DE ARAGAZ ȘI BANL LA SERIILE CARE SE GĂSESC ÎN VINZARE. RETINETI ! NUMEROASE ȘI VALOROASE PREMII SUPLIMENTARE LA LOZ ÎN PLIC. NUMAI JUCIND PUTETI CİȘTIGA !

Îi aveți în imagine pe Ochiroșii Ionel din Brăila, recent cîștigători LA LOZ ÎN PLIC al unui autoturism SKODA S 100.

BUCURII, BUCURII, DE ZIUA VOASTRĂ DRAGI COPII!

- Jucării
- Păpuși
- Mingi
- Jocuri de construcții
- Tricotaje
- Confecții
- Încălțăminte

* numai pînă la

* 20 MAI

TÎRGUL DE PRIMĂVARĂ

TÎRGUL NOUȚĂILOR!

O gamă variată de confecții și tricotaje de sezon în modele, desene și culori moderne își așteaptă cumpărătorii!

Tîrgul de primăvară — prilej de reînnoire a garderobei cu articole de îmbrăcăminte de sezon la prețuri avantajoase!

REȚINETI! TÎRGUL DE PRIMĂVARĂ — TÎRGUL NOUȚĂILOR!

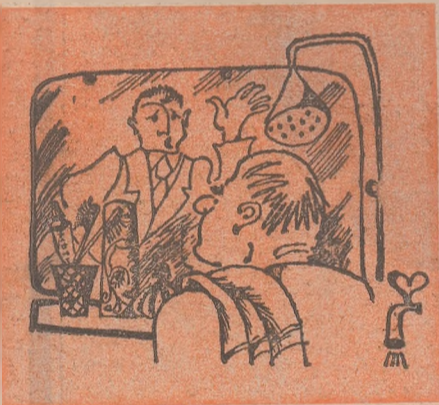
— Trece la altă pagină!

Față în față

Guseaev a intrat încet pe ușă, aștinându-și privirea drept înainte și, fără să clipească, și-a încrucișat brațele pe piept. Așa cum stătea, semăna teribil cu actorul care l-a jucat pe Napoleon în filmul „Waterloo”. Apoi, plin de importanță, și-a dus mâinile la spate. Înfașurarea lui arăta limpede că e un om cutezător care nu se teme să-i spună verde în față cuiva ce gândește despre el.

Directorul, mai-mai să nu-l recunoască.

— Bună ziua! a salutată Guseaev. Și a zîmbit ironic. De ce vă uitați așa de mirat la mine? Nu știți ce s-a întâm-

plat? De ce am venit la dumneavoastră în birou fără să fiu chemat? Și fără raport. Nu-i nimic! N-am să zăbovesc mult.

Și-a scos o țigară, dar când a văzut că n-are chibriturile la el, a virit-o nervos în buzunar.

— Stimate tovarășe director, aș dori să știu... Mai pe scurt: de ce m-ați jignit față de întregul nostru colectiv? Parcă vă aud spunind: „Consider că activitatea tovarășului Guseaev nu trebuie să se rezume doar la propunerile pe care le face în ședințe. Am constatat că irosește mult timp pentru a rezolva probleme minore și mai ales, pentru a dezlega cuvinte încrucișate”. Aici Guseaev a scrisnit din dinți și și-a mișcat nervos fălcile.

— Tovarășe director, vă mai amintiți că în ziua când a apărut articolul „Succesul unui colectiv” am venit bucuros la dumneavoastră și v-am spus: „Ce frumos s-a scris despre noi!” Și dumneavoastră ce mi-ați răspuns? „Păcat că nu se pot spune aceleași lucruri frumoase și despre dumneata!” Meritam să fiu jignit din nou?

Și Guseaev tăcu o clipă. Încercând să-și aducă aminte ce mai avea de spus.

— Îmi închipui că sînteți ferm convins că nu faceți opinie separată de colectivul dumneavoastră, că vă purtați frumos cu oamenii cu care lucrați! Vă înșelați! Anul trecut, tin mîinte de parcă ar fi fost ieri, cu ocazia jubileului, am petrecut la institut o seară minunată. Dar dumneavoastră nu le-ați invitat, măcar o dată, nici pe tovarășa Toroțova președinta sindicatului nici pe Anna Maevskaia, deși e doctor în științe! În schimb ați dansat toată noaptea numai cu laborantele; niște fetișcane care n-au încă nici o situa-

ție și nici merite deosebite în muncă. Credeți că nu știu de ce ați procedat așa? Ca să faceți impresie bună. Să vadă toți că sînteți alături de colectiv și că dansați și cu fete care au o situație modestă. Nu întoarceți capul... Deodată Guseaev se uită la ceas.

— Păcat că nu mai am timp să stăm de vorbă, altfel poate că v-aș mai fi spus cite ceva...

Guseaev își umezi buzele cu limba, luă o gură de apă și se uită iar la ceas. Era șapte fără cinci, iar la șapte fix se transmitea la televizor un meci de hochei.

— Dar ajunge și astf. Salutare!

Și după ce se privi în oglindă cu niște ochi din care scăpărau scinte, își aranjă în grabă părul și ieși demn din baie.

Boris Laskin

Cum se poate greși

Zilele trecute am găsit o agendă de telefon mai veche și am început să formez plictisit citeva numere.

— Alo, vă rog cu Tania dacă se poate...

— La telefon. Cine-i?

M-am recomandat.

— Îți mai aduci aminte de mine? Ne-am cunoscut în metro. Te-am întrebăat cum aș putea să ajung la un magazin universal și tu, foarte amabil, mi-ai explicat...

— Da, îmi amintesc...

— Apoi te-am invitat la cinema...

— Pe lingă Palatul Culturii...

— Exact, pe lingă Palatul Culturii, am exclamat eu bucuros că își amintește de mine. Rula un film polonez...

— Cu Cybulski în rolul principal.

— Da cu Cybulski și pe urmă...

— Pe urmă... a început să plouă și m-am invitat la tine să bem o cafea și să ascultăm muzică...

„Formidabilă memorie au femeile, îmi ziceam. Nimic nu uită. Într-adevăr, întotdeauna invitam fetele la cite un film pentru că locuiam lingă cinematograful...”

Cititor pasionat de romane poliștice

— De ce nu m-ai sunat atîta timp?
— Am fost plecat într-o delegație... un an...

— Unsprezece luni, m-a corectată Tania.

— Da, unsprezece, i-am dat eu dreptate. După care am întrebat: Ce program ai astă-seară?

— Nici unul...

— Atunci, am putea să ne întâlnim?

— Nu pot... Trebuie să stau acasă cu copilul...

— Te-ai măritat?

— Nu, n-am soț, a răspuns ea încet, după citeva clipe de tăcere. I-am spus Slava. Ca actorului tău preferat, Viaceslav Tihonov...

— Nu se poate! E o greșeală! Actorul meu preferat e Kozakov nu Tihonov.

— Se poate. Și nici filmul cu Cybulski nu l-am văzut?

— Cybulski a jucat în multe filme, am răspuns eu sec.

— Și nici cinematograful?

— Ce cinematograful era?

— Mi se pare că... „Leningrad”.

— Asta e! Eu stau lingă „Progresul”. Dar, de fapt, ce număr de telefon ai?

— Spune-l dumneata!

— Ultimele cifre sînt : 321.

— Ai greșit, fii mai atent cînd forzi mezi numărul, a încheiat ea pe un ton categoric și a trîntit receptorul.

I. Alexandrov

Mezinul

Acum familia noastră are cinci membri. Cînd a venit mezinul l-am primit cu o nespusă bucurie și de la început ne-a plăcut mult. În special înfățișarea lui.

De atunci s-au scurs doi ani. Și îl iubim parcă și mai mult pe băiețelul nostru scump și drag.

Dimineața are grijă de el bunica, care e pensionară, iar la prînz, cînd vine de la școală, fiica mea nu se mai dezlipește de lingă el pînă seara, cînd în jurul lui se strînge toată familia.

Ah, și dacă ați ști ce dragălaș e și cum ne mai înveselește! De cite ori nu ne-a făcut să ridem cu lacrimi! Nu-i vorbă că, uneori, ne-a făcut să și plîngem. Și apoi găsim că e foarte amuzant că nu reușim să ghicim niciodată dacă a doua zi o să plîngem sau o să ridem.

De obicei, pușorul nostru e cuminte. Se mai întimplă, însă, ca, atunci cînd, probabil, se plictisește de noi, să facă și pazuri. Dar noi îi răbdăm orice, fiindcă îl iubim mult. Mai greu ne-a fost cînd s-a îmbolnăvit. Într-o zi a avut frisoane și a tremurat toată ziua ca o crenguță bătută de vînt. Altădată și-a pierdut graiul, iar nu de mult, săracul, cred că din cauza unei dureri sfîșietoare, i s-a schimonosit fața!

Oricum ar fi, ai mei se poartă cu el cum te porți cu un ou moale și scutură pînă și ultimul fir de praf de pe dînsul.

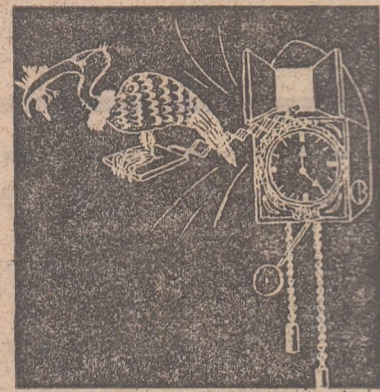
Cînd a fost să plecăm în concediu, vă spun sincer, a fost o tragedie. Și numai zile de concediu n-au fost acestea — nesfîrșit de lungi și pline de plictis. Încît am întrerupt concediul și ne-am întors cu o săptămîină mai devreme acasă, la ingerașul nostru.

Cînd ai un odor ca al nostru trebuie să i te consacrî în întregime. De pildă, eu mă ocup din ce în ce mai rar de lucrarea mea de doctorat, soția se duce din ce în ce mai rar la coafor, bunica iese acum foarte rar la plimbare, numai fiica aduce din ce în ce mai des note de doi. Ee, ce să-i faci — pasiunile se plătesc scump!

Dar, orice-ar fi, familia noastră e hotărîtă să meargă înainte pe drumul acesta de sacrificii. Încît, zilnic, stăm în jurul mezinului cît putem mai mult... Pînă la ora și minutul cînd băiețelul nostru drag ne spune, prin glasul crai-nicului Kirillov: „Noapte bună!”.

Ark. Inin
L. Osadciuk

• umor •
Or umor umor u
r umor umor umor
umor umor umor umor
ior umor umor umor u
umor umor umor umor
nor umor umor umor um
r umor umor umor umor
mor umor umor umor umc

I-a sunat ceasul!
Desen de V. Soldatov

Între mari și mici

O mamă către fetița ei de 7 ani :

— Cît timp ai fiert ouăle?
— Nouă minute.
— Bine, dar ți-am spus că un ou nu se fierbe mai mult de trei minute...
— Da, dar erau trei ouă și trei ori trei fac nouă.

La ora de aritmetică învățătorul întrebă :

— Pe bancă sînt opt muște. Omori una, cite mai rămîn?
— Una, cea pe care am omorît-o, răspunde sigur de el elevul întrebăat.

Foarte vrednic, băiețelul de 6 ani hotărît să spele geamurile. Mama spune :

— Pune un ziar pe scaun înainte să te urci.
— N-am nevoie, mamă, sînt destul de mare.

Lui Kolea nu-i mai place la școală și caută fel și fel de tertipurî ca să lipsească. Într-o dimineață telefonează învățătorului :

— Alo, Kolea e bolnav. Nu poate veni astăzi la școală.
— Cine e la aparat? Întrebă învățătorul.
— Tatăl meu, răspunde grav Kolea.

Bunica citește. Nepoțelul ei se apropie și o întrebă :

— Bunico, de ce porți ochelari?
— Pentru că măresc lucrurile, pușor.
— Dar ai să-ți pui ochelarii și cînd îmi cumperi prăjituri?

Nepoțelul aflat în vacanță la bunici :

— Bunicule, e un șoarece în oala cu lapte!

— Ah! Sper că l-ai scos de-acolo?

— Nu, am băgat pisica în oală.